

Lenéz Isten a mennyből az emberek fiaira, hogy lássa: van-e még okos, aki Istenre gondol.

Zsolt 53, 3.

Fotó: Merényi Zita

Szociális testvérként a tudományos élet csúcsain

Gábor Csilla akadémikussal beszélgettünk

Gábor Csilla régi magyar irodalommal foglalkozó irodalomtörténész, szociális testvér, az erdélyi kerület (tartomány) előljáró-helyettese idén, a Szociális Testvérek Társasága centenáriumi évében ezüsfogadalmas. A Babeş-Bolyai Tudományegyetem tanára, a Bölcsészettudományi Kar egykori dékánhelyettese, 2019-től a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. Vele beszélgettünk életútjáról, hivatásáról.

– Kisgyerekként a szüleimmel gyakran kötöttünk egyezséget: ha fél óráig csöndben maradok, akkor rendelhetek egy mesét. Rettenetesen zavart, hogy e tekintetben is függök a felnőttektől, így hát igyekeztem mielőbb megtanulni olvasni. Az első elemi emiatt aztán végig is unatkoztam. Édesapám, ha valamire rákérdeztem, nem mindig adott feleletet, hanem inkább megmutatta, hogy a könyvespolcon melyek a témába vágó könyvek.

– Mik voltak a kedvenc olvasmányai?

– Legelőször természetesen a mesék. Elég korán érdekelni kezdett a megformálás módja, nem csupán a történet. Még mielőtt megtanították volna, magamtól rájöttem, hogy a népmesék klisékre építkeznek: vagy nagyon szép valaki, vagy nagyon rút, a főhősnek mindig három próbatelt kell kiállnia, a szegény embernek annyi a gyereke, mint a rosta lika... A kötelezőkön kívül is rengeteget olvastam.

– Milyen családból származik?

– Kolozsváron születtem. Református édesapám könyvtáros volt, végzettsége szerint biológus. Szerette a szakmáját, de a kultúra, az irodalom és a műgyűjtés lett az útja. Könyvelő édesanyám katolikus. Keresztény értékrend szerint éltünk, bár a családban nem volt jellemző a rendszeres vallásgyakorlás.

– Az olvasás szeretetét a gyerekkorából hozta?

(Folytatás a 9. oldalon)

Krisztus Király
vasárnapján a liturgiáról
4. oldal

Michael W. Banach
apostoli nuncius
párbeszédben a diákokkal
7. oldal

A Fatima
könyvbemutatója
Budapesten
12. oldal

Az élet kultúrájának Noé-bárcáját építve

Életvédelmi napot rendeztek Székesfehérváron. Riportunk a 3. oldalon olvasható.

A közművelődést szolgálni katolikus szellemben

Megnyitották a 175 éves a Szent István Társulat című kiállítást az Országos Széchényi Könyvtárban

A Szent István Társulat alapításának 175. évfordulója alkalmából időszaki kiállítás nyílt november 13-án az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) dísztermében. Az eredeti műtárgyak, korabeli dokumentumok, fényképek, könyvek és interaktív elemek segítségével a látogatók bepillantást nyerhetnek a hazai katolicizmus nemzeti szinten is jelentős kulturális intézményének történetébe.

A megnyitóünnepségen köszöntőt mondott Rózsa Dávid, az OSZK

főigazgatója; Erdő Péter bíboros, prímás és Sarbak Gábor, a Szent István Társulat elnöke. Közreműködött a Sólóyom Quartett.

A Szent István Társulat (SZIT) a legrégibb, a mai értelemben vett könyvkiadó intézmény Magyarországon – hangsúlyozta Rózsa Dávid. – Könyvkiadás tekintetében egyszerre egyházi és világi, identitását illetően nemzeti és katolikus, funkciójában kiadó és nyomda.

(Folytatás az 5. oldalon)

Ez az Egyház!

Erdő Péter bíboros, prímás reggelit osztott hajléktalan embereknek

Különleges alkalomnak adott helyet november 14-én, kedden reggel a Csak Egyet Szolgálat Izabella utcai nappali melegedője: Erdő Péter bíboros szolgálta fel a reggelit a folyamatosan érkező hajléktalanoknak. „A szegények az Egyház kincsei” – Szent Lőrinc vértanúnak ezt a meggyőződését tükrözte az esemény, amelyen a bíboros nagy örömmel és természetességgel vett részt.

Nem várokozott meg senkit, sőt, több mint fél órával a nyitás előtt ért a helyszínre, ahol Kunszabóné Pataki Anna, a Csak Egyet Szolgálat megálmodója és vezetője végigvezette a nappali melegedőn, megmutatta a konyhát, az étkezőt, a hátsó asztalokat, ahol telefonálni lehet és ügyeket intézni. Kapott egy kötényt és egy baseballsapkát is, ezeket nagy örömmel öltötte magára.

Budapest VI. kerületében, az Izabella utcában található ez a nappali melegedő, ahol hideg napokon mintegy 180 hajléktalan ember kap ételt, testi-lelki gondoskodást. Szép rendben tartott pincéhelyiség, a vendégek otthonosan mozognak benne, türelmesen állnak sorba ételért, kávéért. A szendvicsosztás ma különleges, de ezt ők nem tudják: a baseballsapkás, kötényes úr, aki az ételt kínálja, Erdő Péter bíboros, Magyarország prímása.

Imádsággal kezdődött az alkalom, minden dolgozó, segítő összegyűlt Erdő Péter körül, Kunszabó Zoltán, az Új Jeruzsálem Katolikus Közösség alapítója felolvasta a napi evangéliumot. A bíboros rövid elmélkedésében kiemelte, hogy mi is szolgál vagyunk, azzal a lelkiülettel szolgálunk, amit Jézus tanított, amikor elmondta: „amit egynek a legkisebbek közül tesztek, nekem tesztek”.

(Folytatás a 11. oldalon)

ISSN 0133-1205

9 770133 120548

2 3 0 4 8

Szia, pápa, hogyan kell békét teremteni?

Gyerekek kérdezték Ferenc pápát (II. rész)

A Szentatyá november 6-án délután több mint hétezer gyermekkel találkozott a vatikáni VI. Pál-teremben. A gyermekek a világ nyolcvannégy országából érkeztek. A terembe érkezésekor öt – egy-egy szíriai, ukrán, benini, guatemalai és ausztráliai – gyermek köszöntötte énekével a pápát. Összesen tizennégyen tettek fel néhány kérdést a Szentatyának. A beszélgetés fordításának második részét közöljük.

Antránik: Szia, Ferenc pápa, Antránik vagyok, és Szíriából származom. Mit gondolsz, miért ölnek meg gyerekeket a háborúban, és miért nem védi meg őket senki?

Ferenc pápa: Miért ölnek meg gyerekeket a háborúban? Láttam a háborúkról szóló híradásokban, mennyi gyermek meghalt. Ártatlanok, és ez rámutat a háború gonoszságára. Mert ha csak katonákat ölnének meg, az valami más lenne; de ártatlan embereket ölnek, gyerekeket ölnek. Miért ölnek meg gyerekeket a háborúban? Ez kegyetlenség. Most teszek egy javaslatot nektek, hogy támogassuk Atránikot. Miért ölnek meg gyerekeket a háborúban? Tartsunk egy kis csendet, mindannyian, és gondoljunk a háborúban megölt sok gyermekre! Ez becstelenség, ez igazságtalanság! Gondoljunk a megölt gyerekekre! [Csendet tartanak.]

Miért ölnek meg gyerekeket a háborúban, és miért nem védi meg őket senki? Ez rámutat a háború kegyetlenségére: és ki fizeti meg az árát? A gyerekek. Az ártatlanokat ölik meg. Imádkozzunk együtt az Úrhoz a gyermekekért: „Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...” Miért ölnek meg gyerekeket a háborúban? Imádkozzunk a háborúban szenvedő és megölt gyermekekért! És köszönjük, Antránik! Ügyes vagy!

Músorközlő: Most pedig a kilencéves Celeste jön, aki Peruból érkezett.

Celeste: Kedves pápa, Celestének hívnak, perui vagyok, és azt szeretném tudni, kik a barátaid.

Ferenc pápa: Azt kérdezi, kik a barátaim. A barátaim azok az emberek, akik velem élnék az otthonomban, ők a

barátaim; aztán sok barátom van kint, az egyházközségekben, vannak bíboros barátaim is... Ők a barátaim. Abban a kegyelemben részesültem, hogy vannak barátaim, ez Isten kegyelme. Sajnos, akinek nincsenek barátai, az szomorú ember. Értitek? Akinek nincsenek barátai, az szomorú ember. Mondjuk el együtt: „Akinek nincsenek barátai, az szomorú ember.” Legyenek barátaink: mindig legyenek barátaink! És köszönöm a kérdést: ügyes perui kislány vagy!

Músorközlő: További hét kérdésünk van a Szentatyához. A tizenkét éves kongói Pauline-nal kezdjük.

Pauline: Kedves pápa, Pauline-nak hívnak, Kongóból származom, melyet te jól ismeresz. Azt szeretném megkérdezni, mi a legfontosabb dolog, amit átélte az életében.

Ferenc pápa: Azt kérdezi tőlem, mi a legfontosabb dolog az életben. Nem tudnám megmondani, mert annyi fontos dolog volt már az életemben... Megmondom az igazat, ez a veletek való találkozás is fontos az életemben: mert találkozom veletek, találkozom a vágyaitokkal... Mindig jó, ha felidézzük életünk legboldogabb pillanatait, a rosszakat pedig félreteszük, hiszen mindannyiunknak voltak rossz pillanatai. A boldog pillanatokra emlékezzünk! Most tartsunk egy kis csendet, és mindenki gondolja végig, mikor volt a legboldogabb az életében. Gondolkodjunk csendben! Szia, Pauline! Menjünk tovább!

Músorközlő: A kilencéves Sofia van soron, aki a Fülöp-szigetéről érkezett.

Sofia: Szia, Sofiának hívnak, és a Fülöp-szigetéről származom. Amikor dühös vagy, hogyan tudsz megnyugodni?

Ferenc pápa: Nos, valóban, néha dühös vagyok. De nem harapok, nem harapok! Hogyan nyugodjunk meg? Egyszer egy ember, aki sokat segített nekem az életben, amikor gyerek voltam, azt mondta nekem: „Ha dühös vagy, mielőtt válaszolnál, igyál egy pohár vizet!” Ez jó tanács: elmondjuk együtt? „Ha dühös vagy, mielőtt válaszolnál, igyál egy pohár vizet!” Még egyszer! [Megismétlik.] Mert, tudjátok, amikor az ember dühös, nem beszél, hanem harap. És ez nem túl jó. Hagyjuk a haragot a kutyákra, mi pedig próbáljunk szelídek lenni, és ne engedjük, hogy a harag magával ragadjon! Ismétljük meg még egyszer: ha dühös vagy, mielőtt válaszolnál, igyál egy pohár vizet! Köszönöm!

Músorközlő: Most a kilencéves Luxelle következik, aki Afrikából érkezett.

Luxelle: Szia, Ferenc pápa, én Luxelle vagyok. Miért van ilyen meleg, hiszen ősz van?

Ferenc pápa: A kérdésed nagyon fontos. Azt kérdezi, miért van ilyen meleg, hiszen már ősz van. Ezt kérdezi. Tudjátok, miért? Mert mi, emberek nem vigyázunk a teremtett világra, nem vigyázunk a természetre, és a természet fellázad. Meg kell tanulnunk megővni a teremtett világot, megvédeni és nem teleszemetelni a természetet. Mondjuk együtt: „Védjük meg a természetet!” Együtt! [Megismétlik.] De, nem hallom... [Megismétlik hangosabban.] Még egyszer!

[Megismétlik.] Mert a természet a jövőnk. Köszönöm!

Músorközlő: Most Susai következik, aki szamoai.

Susai: Szia, Ferenc pápa, Susainak hívnak, Szamoáról és Tongáról származom. Szeretném megkérdezni, aggodsz-e a környezetért.

Ferenc pápa: Te Szamoáról jössz. Azt kérdezi, aggódom-e a természetért. Nagyon aggódom, mert az emberek tönkreteszik a természetet. Gondolatok csak arra, hogy az Északi-sarkon már elolvadt a jég, és hajózni lehet! Gondolatok arra, hogy a Déli-sarkon kétszáz négyzetkilométernyi jég tömeg vált le, mert a föld melegszik! Gondolatok arra, hogy a tengerek emelkednek és behatolnak a szárazföldre! Gondolatok arra, hogy a tengerben élő halak elpusztulnak, mert annyi mindent dobunk a tengerbe. Ezért aggódom a természetért. Mindannyiunknak aggódnunk kell a természetért, és segítenünk kell. Amikor például egy folyónál vagy a tenger-nél vagy, és megiszol egy kólát, a dobozát a folyóba dobod, a tengerbe dobod? Szabad ilyet tenni? [Válaszolják: Nem!] Vigyázunk kell a természetre, meg kell óvnunk a teremtett világot, mert a természetben mi is benne vagyunk, és nem szabad lerombolnunk. Én aggódom a természetért, és nektek is aggódnotok kell érte. Szívből köszönöm, hogy aggódtok a természetért! Köszönöm!

Músorközlő: A kis Chris következik, aki nyolcéves, és Haitiről érkezett.

Chris: Jó napot kívánok, Ferenc pápa! Chrisnek hívnak, és Haitiről jöttem. Mivel a felnőttek úgy viselkednek, hogy szennyezett világot hagynak ránk, kitől tanuljuk meg mi, gyerekek, hogy tiszteljük bolygónkat?

Ferenc pápa: Bonjour! Meg kell tanulnunk vigyázni a bolygónkra, tanulnunk kell a tanítóinktól, a tanárainktól, a gondolkodni tudó emberektől, a szüleinktől, a családtagjainktól. Meg kell védenünk a teremtett világot, mert a teremtés védelmezésével magunkat is védelmezzük, akik a teremtés részei vagyunk. Kérlek benneteket, tegyetek meg mindent – gyermekként – a teremtés megvédéséért. Mondjuk együtt: „Védjük meg a teremtést!” Együtt! [Megismétlik.] Még egyszer! [Megismétlik.] Köszönöm!

Músorközlő: Most pedig Drew következik, aki tizenegy éves, és Ausztráliából érkezett.

Drew: Szia, Ferenc pápa, engem Drew-nak hívnak, és Ausztráliából jöttem. Azt szeretném kérdezni, mivel töltöd az idődet a nap során.

Ferenc pápa: Mit csinálók az egyes napokon? Dolgozom. Itt rengeteg munka van. Dolgozom: meghallgatom az embereket, rendbe teszem a dolgokat, azon gondolkodom, hogyan léphetnék előre, hogyan tehetnék jobba a dolgokat. Dolgozom. Korán kelek, aztán imádkozom, és elkezdek dolgozni. A munka jó dolog. Kérdezek tőletek valamit: az az ember, aki nem dolgozik, aki hozzá szokik a semmittevéshez, az jó ember? Igen vagy nem? [Válaszolnak: Nem!] Nem. A munka üdvös dolog. Mondjuk együtt! [Megismétlik.] Meg kell tanulnunk, hogy mindig dolgozzunk: a munka méltóságot ad. Isten azt parancsolta, hogy „munkáddal keresd meg kenyeredet”, tehát dolgoznunk kell a megélhetésért. A munka méltóságot ad nekünk. Mindannyian együtt: „A munka méltóságot ad nekünk.” Nem hallom...

[Megismétlik hangosabban.] Köszönöm, ügyes vagy, Drew!

Músorközlő: Most pedig a kis Salmát halljuk, aki hétéves, és Ghánából érkezett.

Salma: Szia, Ferenc pápa, Salmának hívnak, Ghánából jöttem. Feltehetek neked egy kérdést? Hogyan tudjuk megakadályozni, hogy az emberek annyi mindent elpazaroljanak?

Ferenc pápa: Ez a kislány nagyon okos kérdést tett fel. Azt kérdezte: hogyan tudjuk megakadályozni, hogy az emberek annyi mindent elpazaroljanak. Kérlek benneteket, hogy ne pazaroljátok, ne pazaroljátok az ételt, mert vannak emberek, akik nem ehetnek; mindig használjátok fel az ételt, ne dobjátok ki: az étel Isten kegyelme! Mindannyiunknak meg kell tanulnunk, hogy ne pazaroljuk az ételt. Mondjuk együtt: „Ne pazarold az ételt!” Mindannyian együtt! [Megismétlik.] És ha délben megmarad valami az ebédből, egyétek meg este, de ne dobjátok ki: az étel kidobása csúnya bűn. Köszönöm! Ügyes vagy, Salma!

Sok szép dologról beszélünk, de a legszebb dolog, ami megérinti a szíveteiket, a béke, mert ti nem akartok háborút, ti azt akarjátok, hogy béke legyen a világon. Most fejezzük ki együtt a békét: fogjunk kezét egymással, és üdvözlöljük egymást! Látjátok, a béke kifejezéséknél kezét fogunk egymással, és üdvözlöljük egymást. [Ének hangzik, miközben kezét fognak egymással.]

Most pedig imádkozzunk egy kicsit, imádkozzunk csendben, én pedig megáldalak benneteket. Csendben fogadjátok az áldást! Imádkozunk a Szűzanyához: „Üdvöz légy, Mária...” És most csendben fogadjuk az áldást! Mindenki gondoljon a családjára, gondoljon mindazokra, akikre szeretné, hogy ez az áldás eljusson. Áldjon meg benneteket a mindenható Isten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Remény a megújulásra

Elérhetővé tette a püspöki szinódus anyagait a Duna-parti Iskola

A Duna-parti Iskola a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola égíse alatt működő, minden érdeklődő előtt nyitott online szellemi műhely. Honlapján a Világegyház aktuális történéseire kapcsolódó témákat találunk. Most az október 4. és 29. között megrendezett XVI. püspöki szinódus közgyűlésének fontosabb dokumentumaiba is bepillantást nyerhetünk.

A szinódus résztvevőinek beszámolóiból tudjuk, hogy a munkának kötött rendje volt az egyes csoportokban: négy perc beszéd, amit megszakítás nélkül hallgattak végig a résztvevők, majd csönd, hogy mindenki fel tudja dolgozni, amit hallott, és azt, ahogyan az hatott rá. Ismeretlen világok és élethelyzetek sora tárult fel e percek alatt. A meghallgatás célja azonban nem az volt, hogy a mozaikdarabkákból összeálljon a mai Világegyház és állapotának képe. Sokkal inkább az, hogy a jövő Egyházának építéséhez készítse elő az utat. Ehhez viszont át kell adni a vezetést a Szentléleknek, mindenekfelett az ő hangját keresve közösen, mert bár a résztvevők igyekezete elengedhetetlen, „a szinódus főszereplője a Szentlélek”.

Szembenézi az igazsággal; új árnyalatokat beengedni a bennünk élő és általunk szeretett Egyház képébe; értelemmel, érzellemmel és lélekkel szemlélni a nehézségeket; keresni a Lélek szándékát a számunkra érdektelen vagy éppen bennünk ellenállást ébresztő problémákkal kapcsolatban is, és eközben soha meg nem feledkezni arról, aki életünket és reményünket adja – embert próbáló feladat. De a feladatban nem vagyunk egyedül:

DUNA-PARTI ISKOLA
A SAPIENTIA SZERZETESI HITUDOMÁNYI FŐISKOLA SZELLEMI MŰHELYE

SZINÓDUS

Szinódus 2023	Kontinentális találkozó	Miért fontos?	Sapientia-nap 2022	Hallgatóink munkáiból	A megkülönböztetésről
Ferenc pápa és Vatikán	Egyházmegyeik	A német folyamat			

A megkülönböztetés a szinódus út egyik fontos eszköze, amely a szerzetesi hagyományban és gyakorlatban gyökerezik. Ferenc pápa a megkülönböztetésre úgy tekint, mint egy olyan évezredek múltja visszanyúló spirituális eszközre, amely a keresztény embert folyamatosan támogatja döntéseiben, kiteljesedésében.

A szinódusi folyamat kapcsán Ferenc pápa célul tűzte ki, hogy az Egyház mind jobban megismerje a megkülönböztetés módszereit, és segítségével ne csak értelmi, hanem spirituális és érzelmi szinten is a legjobb döntéseket hozhassa.

A megkülönböztetésnek az egyes ember hétköznapijában ugyanígy megvan a helye, mint a világegyház egészét érintő döntéshozatali eljárásokban. Érdemes tehát megismerkedni vele, és megkeresni számára a helyet mind a magunk egyénit, mind a közösségeink életében.

Tovább a megkülönböztetés témához

„A Szentlélek kézen fogva vezet és vigasztal bennünket.”

Mennyire volt sikeres a négyhetes „szünet”? Sikerült-e a jelenlétüknek ráhangolódniuk a Szentlélek „csatornájára”? Van-e elég erő a szinódusról hazatértekben ahhoz, hogy az ott megélt élményeiket, az ott feltárt igazságokat a hívek felé közvetíteni tudják?

Lesz-e készség és képesség a helyi egyházakban arra, hogy mindezekkel kapcsolatban a híveket meghallgassák? És lesz-e szándék, párbeszédre kész, tevékeny akarat a hívekben, hogy ők is meghallgassák és meghallják egymást és a lelkipásztorokat? Ezt az elkövetkező tizenegy hónap munkája fogja megmutatni.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola szellemi műhelye, a Duna-parti Iskola e folyamat-hoz kíván hozzájárulni azáltal, hogy magyar nyelven is elérhetővé teszi a szinódushoz kapcsolódó főbb híreket, dokumentumokat.

Magyarul olvashatók például a gyűlést lelki segítőként végigkísérő Timothy Radcliffe domonkos szerzetes kiváló elmélkedései, melyekben a szerző nagy szeretettel és megértéssel megy elébe a szinódális folyamattal kapcsolatos félelmeinknek, kétségeinknek, szkepszisünknek.

A Duna-parti Iskola szerkesztői, végigkövetve az elmúlt majd egy hónap munkájának nyilvános részét, a maguk tapasztalatát így foglalják össze: „A szinodalitás útja nem egyszerű, de lehetséges.”

Forrás és fotó: Duna-parti Iskola

Az élet kultúrájának Noé-bárcáját építve

Életvédelmi napot rendeztek Székesfehérváron

Negyvennyolc településről ötvennyolc közösségből érkeztek résztvevők az Országos Életvédelmi Napra, melyet Élmi TELJESSEN JÓ! címmel rendeztek meg Székesfehérváron két helyszínen, a Szent István Művelődési Házban, a fiatalok számára pedig a Ciszterci Szent István Gimnáziumban november 18-án, szombaton. A konferenciát a Szent István-bazilikában bemutatott szentmise és szentségimádás zárta.

Harmadik alkalommal tartották meg az Országos Életvédelmi Napot: Vác és Kaposvár után most Székesfehérvár adott helyet a rangos eseménynek, melynek szervező házaspárja Kissevich-Horváth Péter és Hajnalka volt. Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) családreferens püspöke és Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök voltak a konferencia házigazdái, melyet Roska Péter pápai káplán, a Budapest-Újpesti Szent József Plébánia plébánosa, az MKPK Családügyi Bizottsága Életvédő Munkacsoportjának vezetője nyitott meg imádságával.

A felnőttek számára három blokkban szerveztek programot. Az első azt járta körül érzékenyen, mi van akkor, ha nem úgy jön az élet, mint ahogyan elképzeltük. Ennek során az abortuszról, a meddőségről, a természetes családtervezésről és a terhesdiagnosztikáról is szó esett. A második központi témája a szülői hivatás volt, melyben a nevelőszülőségről, az örökbefogadásról és a lelki adoptálásról ismerhettünk meg megküzdött emberi sorokat. Az életünk akkor teljes, ha van kivel megosztani, erőforrásunk a család, a közösség, főleg olyan helyzetekben, amikor veszteség ér minket, sérült gyermek születik a családba, gyaszt élünk át – e témák köré szerveződött a délutáni blokk, mely az idős kor problémáit, idős szeretteinkről való gondoskodást is felölelte.

E három rész mindegyikén hallhattunk egy mély, őszinte, szívből jövő tanúságtételt, mely nemcsak a megélt fájdalomról, krízisekről, de legalább annyira Isten irgalmáról és csodálatos terveiről is szólt. A tanúságtételek után az Egyház tanítását hallhattuk az adott témában, majd kerekasztal-beszélgetések következtek Keresztes Ilona, az Együtt az Életért Egyesület elnöke, a Fiatalok az Élet Szolgálatában közösség alapítója moderálásával. A bensőséges beszélgetések még inkább közel hozták az életvédelem területeit, és alkalmat adtak arra, hogy rácsodálkozzunk különböző életutakra és a bennünk megvalósult isteni tervre, irgalomra, gondviselésre.

A művelődési házban az óvodások és az általános iskolások számára programokat szerveztek, hogy szüleik teljes figyelemmel jelen tudjanak lenni a nemcsak szakmai, hanem a lelket is tápláló konferencián. A nagyterem egyik falán egész nap látható volt a Szent Janka-kiállítás. Tucatnál is több életvédő szervezet mutatta be magát könyveivel, prospektusaival. Nincs olyan szakasza életutunknak, melyben ne találhatnánk általuk támaszt, megértést, hozzáértést, hathatós segítséget, különösen válság idején.

Kiállítottak vagy jelen voltak az Együtt az Életért Egyesület, a Fiatalok az Élet Szolgálatában közösség, a József Szövetség, a Ráhel szőlőskertje, az Oltalom Útja, a Magyarországi Billings Központ, a Szent II. János Pál Intézet Egyesület, az Egyedül nem megy honlap, az Emmanuel Közösség AVE Szolgálata, az Anya-Lánya honlap, a 4 évszak hercegnője workshop,

a Down Alapítvány, a 40 Nap az Életért, az Édesanyák Imái mozgalom, a Bízid Rá Magad, a Katolikus Szeretetszolgálat Országos Papi Otthona, a Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ, a Katolikus Karitászt RÉV Szenvedélybeteg-segítő szolgálata, a Palánta misszió és az MKPK Családügyi Bizottsága.

Spányi Antal köszöntőjében utalt a mai társadalomban tapasztalható zűrzavarra, amely miatt a családok kihívásokkal néznek szembe. Felszínre kerültek az élet végével kapcsolatos kérdések vagy a nemi identitás problémái is.

Az emberek hajszoltak, a gyermekek nem kapják meg szüleiktől az odafigyelést. Családok esnek szét, létrejön a régi mellett egy új – tragédiákba hajló következményekkel, jóvátehetetlen károkkal és szenvedésekkel. A püspök rámutatott, szükséges, hogy valaki kimondja: élni jó, meghozza úgy, ahogy Isten törvénye megmutatja, Krisztust követve.

Az egyházmegye és a MKPK azért vállalta fel ezt a napot, hogy az igazságot kimondjuk, az üzenete minél több emberhez eljusson. Lehet, hogy bennünk is vannak kérdések, nem vagyunk minden területen szakemberek. Az Egyház tanítását – azt nem megváltoztatva – a fiataloknak is tovább kell adnunk, mert nekünk ebben van az igazságunk, erőnk és az örömünk. Ez az igazság legyen életünk kincse, ami úgy gyarapszik, hogy bőven osztjuk – buzdított a székesfehérvári megyéspüspök.

Marton Zsolt megnyitó gondolataiban hangsúlyozta: mi az életet akarjuk képviselni, amit a mennyi Atya közvetített nekünk. Isten megteremtette a férfit és a

nőt, munkatársaivá tette őket a család létrehozásában. Az élet kultúráját szeretnénk hirdetni akkor is, ha az ellenkező hangok erősebbek.

Ahogy Noé bárkát épített, úgy mi is az élet kultúrájának a bárkáját szeretnénk megépíteni, és hirdetni: mindig lehet újrakezdeni. Ha valakinek az élete megbicsaklott, van bűnbánat, megbocsátás. Hiszek benne, hogy a kovász egyre inkább átjárja az életünket és a jószándékú emberek életét – bátorított a családreferens püspök.

Az első tanúságtévő, Olaj Anett az abortuszhoz vezető útról és a pokoli sebekről, azok hosszan tartó gyógyulásáról beszélt. Isten meg tud gyógyítani – mondta. Csatlakozott a lelki adoptáláshoz, megismerkedett a Ráhel szőlőskertje mozgalommal, létrehozta az *abortusz.hu* honlapot, a József Szövetség munkatársa lett, hogy segítsen azoknak, akik hasonló helyzetben mennek keresztül. Férjével ma öt gyermeknek örülhetnek házasságukban.

Roska Péter tanításában kiemelte: az élet egy kötéltánc, felfüggesztve a fogantatás és a természetes halál között. Ha a saját kezünkbe vesszük a kötélt egyik végét, már nem a kötéltáncot járjuk. Egyedül Isten kompetens eldönteni, aki emberré lett, mikor kezdődik az ember élete. Roska Péter hangsúlyozta, akinek emberré DNS-e van, az ember. Az abortusznak pedig nem csak egy áldozata van, hiszen ott az anya, a nagymama is, a lány barátja és a társadalom a demokrácia mítoszával. II. Szent János Pál pápa szavaival buzdított arra, hogy a halál kultúrájában hősiessé döntésekre van szükség az élet védelmében, amit az örök élet távlatából szemléljünk.

Az abortuszról, meddőségről, a természetes családtervezésről

és a terhesdiagnosztikáról szóló kerekasztal-beszélgetés résztvevői Dulácska Csilla cikluskövetés-oktató, családi életre nevelés szakember; Tornyai Gábor katolikus pap; Lukács László és Krisztina, a Magyarországi Billings Központ vezetői és Szendéné Kis Nóra nagycsaládos édesanya voltak. Szó esett a babára vágyó pároknak tartott lelki gyakorlatokról, a krisztusi tanítással összhangban megélhető családtervezési módszerekről, a beteg magzat elfogadásáról, az orvosok és a papok szerepéről.

Az „Élni teljesen jó úgy, hogy továbbadjuk az életet” blokkban a 29 éve házasságban élő Korom Kata és József tett tanúságot. Fájdalmas, hosszú évek múltán sem született gyermekük. Viszsaautasították a mesterséges módszereket, és nem akarták a kezükbe venni a gyermekáldás kérdését úgy sem, hogy örökbe fogadnak. 17 éves házasság volt, amikor egy medjugorjei zarándoklaton elhatározták: boldogok lesznek, akár lesz gyerekük, akár nem, és akkor is, ha netán örökbe fogadnak. Egy máriabesnyői családnapon különösen megérintette őket, hogy minden élet megérdemli, hogy családban nőhessen fel. Felkeresték a gyermekvédelmi szakszolgálatot, örökbefogadó szülő papírt kaptak, és 13 nap múlva meg is érkezett az első gyermek. Aztán a második, majd a harmadik. Idővel kiderült, hogy az egyik gyermeküknek született ugyanatól az anyától testvére, aztán még egy, és még egy... A vér szerinti testvéreket szerették volna együtt felnőni látni, így bár hihetetlen nehézségeken, küzdelmeken magukat átvágták, de őket is befogadták. Mindeközben azt tapasztalták, Isten értük cselekszik.

Rövid idő alatt, már nem fiatalon így hat gyermekük lett, akik örömmel be is vonultak szüleik tanúságtételének a végére.

Az életvédelmi napon a továbbiakban Kocsis Fülöp érsek-metropolita ismertette az Egyház tanítását a témában. Előtte elmondta a saját görögkatolikus papságához vezető megrendítő útját. Más életállapotra készült, de inkább az Úristen akaratát kívánta követni. 2008-ban kezdődött

XVI. Benedeknek még Joseph Ratzingerként írt, *A mustár-mag reménye* című könyvéből a kétezres évek Egyházának vízióját. Eszerint a nyugat-európai kultúrában az individualizmus uralma idején is él az emberekben az Isten és a hiteles közösség utáni vágy. Tökéletes közösség nincs, de jó közösség van, és az Egyház nem egy elit klub, hogy csak az erőseket, jókat, hibátlanokat akarná magáénak tudni, hanem mindenkit, aki elfogadja a gyengeségét. Az Egyház a bűnbánó bűnösök közössége, gyógyító, Krisztushoz felemelő közösség.

A püspök Ferenc pápa tanítását többször idézve bátorított, imádkozzunk egymásért a családon belül. Ez a családot erőssé teszi, tudatosítja, hogy Istenben vagyunk együtt.

Steinbach Éva nyolcgyermekes édesanya, Varga Tamás és Katalin nagycsaládos szülők, Jana Beránková, az Édesanyák Imája mozgalom koordinátora és Barna Tímea, a Katolikus Szeretetszolgálat országos Papi otthonának intézményvezetője a sérült gyermekekről, veszteségről, gyászról, az élet végéről, szeretteink elengedéséről beszélgettek Keresztes Ilona moderálásával. Szívszorító, személyes történeteiken keresztül láthatóvá vált a támogató közösség szerepe, és hogy a nehézségek közül is gazdagodtak, még egy Down-szindrómás vagy beteg gyermek gondozásából és elvesztéséből is.

A felnőtteknek tartott program a művelődési házban az életvédelmi nap díjátadójával folytatódott: a plakátpályázat győztese Máthé Hanna 8. osztályos tanuló lett. A köszöntőnyilvánítások előtt egy édesanya elmondta azt a verset, amit egy magzathoz írt – lírában fejezve ki a nap folyamán oly sokszor előtérbe kerülő érzéseket, gondolatokat.

A fiatalokat a Ciszterci Szent István Gimnáziumban várták egész napos programsorozattal, melyet Jármí Zoltán görögkatolikus pap és felesége, Mónika köszöntője nyitott meg. Tokodi László OP és Eberlein Éva a pornográfia káros hatásairól tanította őket, Pindzsu István a hivatásról, párvalasztásról, gyermekáldásról beszélt, és Olaj Anett is tartott előadást. Délután az iskola tantermeiben workshopokba várták a fiatalokat, majd ők is részt vettek a nap csúcspontján, a Szent István-bazilikában bemutatott szentmisén.

A Marton Zsolt váci megyéspüspök, Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök és számos pap koncelebrálásával bemutatott szentmisén elköteleződtek a lelki adoptálást vállalók, ők kilenc hónapon át imádkoznak egy magzattért.

Marton Zsolt összefoglalta az egész napos rendezény lényegét: Minden tevékenységünk az élet védelmében a fogantatástól az utolsó földi percekig Krisztusban nyer értelmet.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

A legkisebbnek

Mt 25,31-46

„Uram, mikor láttunk téged éhezni, és tápláltunk téged, vagy szomjazni, és inni adtunk neked?” Azon a félelmetes, mégis reménnyel teli utolsó napon, amelyről a vasárnapi evangéliumban (Mt 25,31–46) Jézus azt mondja, hogy akkor dől el minden, s kiderül, vajon üdvözülünk-e, olyan dolgok számítanak majd, amelyeket észre sem veszünk. A legkisebb dolgok döntenek: egy pohár víz, egy falat kenyér vagy egy beteg meglátogatása.

Egyszer egy nagy professzor azt mondta a dogmatikaórán, ahol a végidőkről volt szó: ő úgy képzei el az utolsó ítéletet, hogy amikor majd megkérdezik tőle, mire is büszke, akkor hiába feleli, hogy írt tizenöt könyvet a keresztény hitvallásról. Hiszen azt mondják majd: Igen, igen, valahol megvannak ezek a könyvek a többi milliárdnyi között, de mégis: mire büszke úgy igazán, a szívéből? És akkor eszébe jut majd valami, ami olyan apró részlet volt, hogy amikor történt, talán föl sem tűnt, de mégis, benne volt szívének egész szeretete.

„Bizony, mondom nektek: amikor megtették ezt egynek e legkisebb testvéreim közül, nekem tettétek.” Mi, emberek, gyakran meg akarjuk váltani a világot. Egyszer s mindenkorra le akarunk számolni a gonosszal, meg akarjuk gyógyítani az összes betegséget, és fel akarjuk számolni a világ minden szenvedését. Mi mindig nagyban gondolkodunk. Ezért aztán irigykedünk azokra, akik hatalommal bírnak, mert ők biztosan jobb pozícióban vannak

Juhász-Laczik Albin

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (153.)

A modern időkben jelentősen fellendült az utazások és az utazók száma, hiszen a lehetőségek jobban adottak ehhez. Elég csak a járművek sokaságára gondolni földön, vízen, levegőben. Kérdés viszont, hogy a sok utazáshoz a sok utazó mennyire veszi igénybe a Jóisten segítségét. A Görögkatolikus Egyházban létezik egy erre szolgáló szertartás: „Az útra kelők megáldása”, amely szorosan kapcsolódik a Szent Liturgiához. A szerkönyv előírása szerint ugyanis „az útra kelők előbb szent liturgiát hallgatnak, mely alatt szokás szerint megáldoznak”.

A „szokásos kezdet” elnevezésű imafüzér után a 142. zsolttárt imádkozzák, hogy az Úr hallgassa meg az imádságot. Bizalommal kéri benne: „mutasd meg nekem az utat, melyen járjak”, illetve kifejezik bizalmukat: „a te jó lelked elvezet engem a biztos földre”.

Ezzel máris az utazást segítő központi gondolatnál vagyunk, ami szentírási megalapozással folytatódik, mert a következő tropárok egyikében azt kérjük Krisztustól, hogy küldjön útítárs angyalt az utazókhoz, „mint hajdan Tóbiáshoz”, hogy „tartsa meg és minden rossztól sértetlenül teljes jólétben őrizze meg őket”. A másodikban pedig az emmauszi esemény felelevenítése jelenik meg: a Lukácssal és Kleofással együtt utazó Krisztus mentse meg őket „minden veszedelemtől”.

A szentírási olvasmányok előtt álló prókimen is teljesen kifejező: „Vezess engem, Uram, a te utadra, és igazságodban fogok járni” (Zsolt 85,11). Az apostoli szakasz (1Tessz 4,1–11) általánosságban szól az utazásról, az Isten kedvében való „járásról”. Az evangélium pedig (Lk 3,1–18) az Úr világba érkezé-

sebe ahhoz, hogy sok jót tegyenek. Az evangélium szerint ez pont fordítva van. Amit eggyel a legkisebbek közül megteszünk, az számít. Ott fordulhat meg a világ. A nagy dolgok a legkisebbeken múlnak.

Ez a logika vezeti az özvegyasszonyt, amikor a két fillérjét odaadja, ez teremti őt kenyérből és két halból tömegeket tápláló lakomát, ez van benne a mustármagban, a sóban és a kovászbán, és ezen múlik, hogy vajon melyik oldalára állít majd az Úr azon a napon. Mi úgy gondoljuk, hogy minél nagyobb a teljesítményünk, annál inkább kiérdemelhetjük az elismerést. Isten azonban a legkisebbek szemével látja a világot. Olyan perspektívából, amely észrevétlen, és éppen ezért mindenütt jelenvaló.

És ez a mi reményünk. Mert belül, legmélyebb pillanatainkban világosan látjuk, hogy nagyszerű eredményeink és teljesítményeink csak ideig-óráig elégségesek. Ha ezekhez volnánk kötve, bizony sohasem lehetnénk szabadok. Az üdvösség azonban mindenütt elérhető. Isten országa itt van közöttünk, karnyújtásnyira, minden helyzetben. Csak le kell hajolnunk elvárásaink magasságából az ő szeretetének ingyenességéhez. Ekkor halljuk meg: „Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba az országot, amely nektek készült a világ teremtése óta!”

Juhász-Laczik Albin

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Emberfia eljön

Krisztus Király vasárnapján *Máté evangéliumából* az Emberfia eljövételéről és az ítéletről hallunk. Nem előzmények nélküli ez a kép: az egyházi év utolsó napjaiban *Dániel könyvét* olvassuk, akinek a látomásában a világon uralkodó Ósereg előtt megjelenik az Emberfia. Őt szolgálja minden nemzet, és királysága nem megy veszendőbe.

Jézus többször is azonosult ezzel a dánieli figurával, önmagát nevezte az Emberfiának. A keresztény közösségben éppen ezért „reménykedve várjuk az örök boldogságot és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét”. Amikor majd meglátogat bennünket az, akié „az ország, a hatalom és a dicsőség” (Mt 6,13).

A kereszténységen kívül sem ismeretlen ez az életérzés. A császár vagy egy magas rangú személy látogatása minden városban nagy előkészületekkel járt, lelkesedés és izgatottság övezte, s olykor emlékérmé vagy diadalív örökitette meg a bevonulást. Az uralkodó eljövételére a görög *parousia* és a latin *adventus* szavakat használták. A keresztények ezeket a kifejezéseket Krisztusnak, a királyok Királyának második

eljövetelére tartották fenn. Innen ered az adventi időszak megnevezése.

Az *Újszövetség* görög nyelvében van egy másik szó is, amit a latin ugyanúgy *adventus-nak* fordít: a lelkipásztori levelekben többször használt *epiphaneia*. A görögben ez a szó az istenség megjelenését jelöli. Nem a távollévő megérkezését, hanem az elrejtettségben jelen lévő megnyilvánulását, a láthatatlan láthatóvá válását. Krisztus ugyanis – a mai evangélium tanításával összhangban – már jelen van, de nem vesszük észre őt. Az ítélet a hétköznapokban dől el, és mi hozzuk meg önmagunk fölött.

A liturgiában Isten az Egyház látható jelein és az egyházi közösség tagjain keresztül rejtett módon megnyilvánul, és láthatatlanul is megmutatkozik. A liturgia célja nem Isten jelenvalóvá tétele. Sokkal inkább a mi emberi érzéseink megnyitása, látásunk élesítése, szívünk kemény burkának feltörése, hogy felismerjük: Isten országa már itt van közöttünk, tanít és vigasztal küldöttei által, és szolgálatunkat kéri a ránk szorulókbán.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

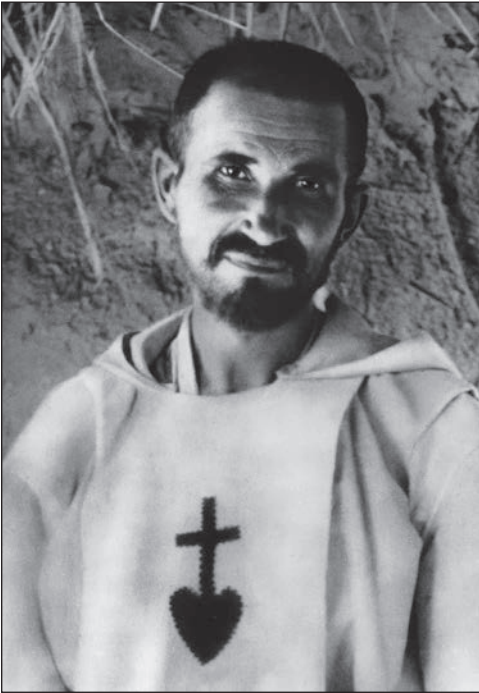
Boldog Charles de Foucauld

December 1.

Szüleit hatévesen elvesztette. Először Svájcban, majd egy párizsi jezsuita középiskolában tanult. Serdülőkorában hitetlenné vált. Rendetlen magaviselete miatt egy állami iskolában kellett érettségiznie. Katonai akadémián tanult tovább, és húszevesen tisztt lett. Hazájában, majd Algériában szolgált, de három évvel később elbocsátották, nagyrészt kicsapongó életvitele miatt. Később, miután érettebb, fegyelmezettebb lett, visszatérhetett a katonai pályára.

Nagy hatással volt rá Afrika és az iszlám. Szenvedélyesen érdekelni kezdte, mi az, ami egy muszlim embert arra készítt, hogy naponta ötször letérdeljen és imádkozzon. 1882-ben elhatározta, hogy felfedezi Marokkót, Tunéziát és Algériát, ezért elhagyta a hadsereget, és Mardochei Abi Serur rabbival útnak indult Marokkóba, majd magát rabbinak kiadva a keresztények számára veszélyesebb vidékekre is eljutott. Feltérképezte az Atlasz-hegységet, amelynek jelentős része addig ismeretlen volt az európaiak előtt. 1884-ben kiadta a *Felfedezőút Marokkóban* című könyvét, amellyel nagy elismerést szerzett, és a francia földrajzi társaság aranymedállal jutalmazta érte.

Mindjobban vonzotta a keresztény élet. 1886-ban megismerkedett Huvelin atyával – ez hozta életében a döntő fordulatot. „Amint hittem, hogy van Isten, azonnal megértettem, hogy nem tehetek mást, mint hogy egészen érte éljek” – írta megtéréséről. Felismerte, hogy Jézust követni, őt szenvedélyesen szeretni any-

nyi, mint azt tenni, amit Jézus: a legelhagyatottabbak közelében élni.

1890. január 16-án belépett egy szigorú trappista szerzetesközösségbe. Először a franciaországi Saint-Laurent-les-Bains-be, majd Szíriába, később Algériába helyezték. 1896-ban Rómába küldték teológiát tanulni. Miután 1897-ben ideiglenes fogadalma lejárt, tanulmányait megszakítva Názáretbe utazott, ahol három éven át klarissza nővérek kolostorszolgájaként tevékenykedett. Miután 1901. június 9-én, Verviers-ben papá szentelték, a Szaharába ment, s megpróbált barátja és testvére lenni a muszlim vallású sivatagi nomádoknak. Nem téríteni akart, hanem szeretni. Egész életével akarta kiáltani az evangéliumot – ahogyan maga fogalmazott. 1901 októberében püspöki engedéllyel az algériai Benni Abbesbe költözött remetének.

Francia-tuareg szótárt írt, és összeállított egy tuareg nyelvkönyvet is. Több könyvet írt a tuaregekről, a berber törzsről, amely a Szahara nyugati és középső részén él. Sok tuareg költeményt fordított franciára, és átültette a *Bibliát* berber nyelvre. Az I. világháború kitörése után Tamanrassetben, az Ahaggar-hegységben élt. Megalapította a Jézus Szíve közösséget, amely a tuaregek evangelizációjára kötelezte el magát.

1916. december 1-jén egy muszlim szektához tartozó tuareg csapat, mivel francia ügynököknek vélte, meggyilkolta.

Életében nem talált követőre, és a Vatikán sem fogadta el az általa megálmodott szerzetesrendet. Tizenhét évvel később, 1933-ban azonban tisztelői El Abiodh Sidi Cheikhben közösséget alapítottak, amely 1968 óta – egyházi jóváhagyással – mint Jézus Kistestvérei közösség működik. 1939-ben Magdeleine Hutin megalapította a Jézus Kistestvérei rend női ágát. Foucauld atya tanúságtétele tíz vallási kongregáció és nyolc lelkeségi társaság életében gyökerezett meg. „Charles de Foucauld példája arra hív, hogy lélekben kövessük a názáreti utón, és a csendben, amelyet a sivatagban élt” – mondta róla XVI. Benedek pápa.

2007-ben Vasadon kápolna épült, melyet Jézus Szíve és a Szent Kereszt tiszteletére szenteltek, és Boldog Charles de Foucauld oltalmába ajánlottak.

L. K.

MINDENSÉG KIRÁLYA (Virág, Konrád, Leonarda) – Ez 34,11-12.15-17 (<i>Igazságot teszek a juhok között.</i>) – 1Kor 15,20-26.28 (<i>Krisztus átadja Istennek, az Atyának az uralmat, hogy Isten legyen minden mindenben.</i>) Mt 25,31-46 (<i>Helyet foglal dicsőséges trónusán, és szétválasztja őket.</i>) – Zsolozsma: II. zsolttárhét – Énekrend: Ho 232 – ÉE 585, Ho 232 – ÉE 146, Ho 280/B – ÉE 598, Ho 159 – ÉE 141. NOVEMBER 27., HÉTFŐ (Amina, Virgil, Virgínia) – Dán 1,1-6.8-20 – Lk 21,1-4. NOVEMBER 28., KEDD (Marchiai Szent Jakab, Stefánia) – Dán 2,31-45 – Lk 21,5-11. NOVEMBER 29., SZERDA (Ilma, Taksony, Filoména) – Dán 5,1-6.13-14.16-17.23-28 – Lk 21,12-19. NOVEMBER 30., CSÜTÖRTÖK – SZENT ANDRÁS APOSTOL	A hét liturgiája A év B év DECEMBER 3., ADVENT 1. VASÁRNAPJA (Xavéri Szent Ferenc áldozópap, Olívia) – Iz 63,16b-17.19b; 64,1.2b 3-8 (<i>Az alázatos lélek imája: Bárcsak megnyílna az ég, és mennyei Atyánk elküldené az üdvösséget.</i>) – 1Kor 1,3-9 (<i>Ürünk, Jézus Krisztus megjelenését várjuk.</i>) – Mk 13,33-37 (<i>Legyetek éberek, mert nem tudjátok, mikor érkezik az Úr!</i>) – Zsolozsma: I. zsolttárhét – Énekrend: Ho 2, EE 501, 413, Ho 2 – EE 3–4, Ho 126 – EE 503, Ho 11 – EE 6.
---	--

ÜNNEPE (Andrea, Andor) – Róm 10,9-18 – Mt 4,18-22.

DECEMBER 1., PÉNTEK (Elza, Blanka, Natasa) – Dán 7,2-14 – Lk 21,29-33.

DECEMBER 2., SZOMBAT (Melinda, Aurélia, Vivien) – Dán 7,15-27 – Lk 21,34-36.

A közművelődést szolgálni katolikus szellemben

Megnyitották a 175 éves a Szent István Társulat című kiállítást az Országos Széchényi Könyvtárban

(Folytatás az 1. oldalról)

A SZIT 175 éve unikális szervezet, amely mindig a közművelődés ügyét szolgálta katolikus szellemben – mondta a főigazgató. Hozzátette: ezt kiegészítette az a feltételezés, hogy a származástól és a vagyoni helyzettől függetlenül a tudásnak mindenki számára hozzáférhetőnek kell lennie.

Rózsa Dávid szerint a SZIT jelenléte komoly kulturális változást idézett elő; kezdetől fogva egyszerre szólt az értelmiséghez és a széles olvasóközönséghez. Az OSZK főigazgatója megjegyezte: a katolikus hit és a nyitottság teremti a SZIT inkluzivitását, sokféleségének architektúráját.

Jó most azt ünnepelni, ami az értékkeremtésben állandósult – mondta a főigazgató, és hozzátette, hogy az OSZK és a SZIT közös kiállításának kurátorai hónapokon keresztül a hasznosság, az alkotni vágyás, a lényeg zivataros történelmi időkben történő átmentése alapján gondolták át a SZIT 175 évét. Ezt többek között naptárakkal, folyóiratokkal, verseskötetekkel, tankönyvekkel, teológiai és hitbuzgalmi kiadványokkal, szentképekkel, díszalbumokkal, szépirodalmi és ifjúsági kiadványokkal, kottákkal illusztrálják. „Ezek

teremtik a SZIT történelmi hajlékának ökonómiáját, ahol bepillantathatunk a hazai katolicizmus egyik legfontosabb kulturális intézményének történetébe, mely nemzeti szinten is jelentős szerepet játszott” – fogalmazott Rózsa Dávid.

Erdő Péter bíboros egészen különös egybeesésnek tartot-

nyelve lett. A bíboros szerint ez a nemzetiségek kulturális ébredését is maga után vonta, és nagy felelősséggel bírt azokban az években a nyelvnek és a nyelveknek az új közigazgatási, államigazgatási és tudományos életben való használata. A magyar nyelv ebben a forrongásban egyfajta elsőbbséget

Sarbak Gábor, a Szent István Társulat elnöke

ma is szükség van, továbbra is van küldetése. Amikor a fényképezést feltalálták, nem szűnt meg sem a grafika, sem a festészet, csak máshova került át a hangsúly. Jelenleg a könyvek világában is egy kis hangsúlyeltolódás van – fogalmazott a főpásztor, és rámutatott

a digitális kommunikáció jelentőségére is, hiszen a könyvek így könnyebben hozzáférhetők az olvasók számára.

A bíboros beszélt arról is, hogy a Szent István Társulat főként magyar nyelvű könyvek kiadásával foglalkozott, és ugyanabban a légkörben született, mint a Magyar Tudományos Akadémia (MTA). Ott is az volt az egyik fő célkitűzés, hogy az állami élet és a modern tudományok tartalmát magyar nyelven közvetíteni lehessen, és hatalmas erőfeszítésekkel megszülettek a szakkifejezések.

nál kritériumként állítja, hogy a nyelv kellően stabil és kiművelt legyen – mondta a bíboros. Felidézte, hogy néhány évvel ezelőtt milyen óriási teljesítmény volt, hogy sikerült kiadni lovári nyelven a teljes Bibliát, és megtalálták az egyes fogalmakhoz a megfelelő szavakat.

Az emberiségnek értéket és kincset jelent a mi nyelvünk is – fogalmazott Erdő Péter. – Azt a szintet, amit elértünk, meg kell tartani, és használni kell a nyelvet. Ebben egy olyan kiadó, egy közösség, mint a Szent István Társulat, amelyből a 20. század elején megszületett a Szent István Akadémia is, hogy kifejezetten a tudományokkal ápolja a kapcsolatot, rendkívüli hivatással rendelkezik.

Erdő Péter beszéde után Sarbak Gábor, a Szent István Társulat elnöke megnyitotta a kiállítást, mely a könyvbárátok és a művelődéstörténet iránt érdeklődők, illetve a hazai katolikus közösség számára kiemelten érdekes lehet.

A 175 éves a Szent István Társulat című kiállítás 2023. november 13-tól 2024. január 31-ig 10–18 óra között látogatható az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) nyitvatartási napjain.

Zsuffa Tünde/Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita

Merjünk több időt tölteni Krisztussal

Requiem az egyházi iskolák elhunyt tanáraiért, diákjaiért

Harmincnegyedik alkalommal tartottak rekviemet az egyházi iskolák elhunyt tanáraiért és diákjaiért november 18-án, szombaton délután a budapesti Országúti ferences templomban. A megemlékező szentmise főcelebránsa Holczinger Ferenc SJ, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, Kollégium és Óvoda igazgatója volt. A szertartáson Lukovits Milán OFM, a Mária Rádió műsorigazgatója koncelebrált.

A női rendeket az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Kongregációja részéről Kiss Mária Viktória nővér képviselte. A rendezvény mottója ez volt: Hűséggel, hálával és szeretettel emlékezünk elhunyt tanárainkra és diáktársainkra.

Az evangélium – a hegyi beszéd nyolc boldogságról szóló tanítása – Szent Máté könyvéből (Mt 5,1–12) hangzott el.

Homíliájában Holczinger Ferenc úgy fogalmazott: tagadhatatlan, hogy szomorúsággal tölt el bennünket egy tanár vagy egy diák halála. Az iskolaigazgató megosztotta a jelenlévőkkel, az a napokban hunyt el egy kollégája, aki hosszú évek óta a barátja is volt, rengeteg szabadidős programot szerveztek együtt. Bejárták egész Európát, diákokat kísérték kerékpártúrákra és más rendezvényekre. Nagyon nehéz volt elfogadnia, hogy ez a számára fontos ember viszonylag fiatalon távozott a földi létből. Am a halál elkerülhetetlen, csak idő kérdése, és mindannyiunkat magához szólít a Teremtő – mondta a szónok, és felidézte: évekkel ezelőtt műtét előtt állt, s megkérdezte az orvosát, hogy muszáj-e alávetnie magát a be-

avatkozásnak. Az egykor szintén egyházi iskolában tanuló doktor ekkor azt válaszolta: „Egyetlenegy dolog muszáj, a halál. A Teremtővel egyszer mindenki szembe fog nézni.”

Holczinger Ferenc leszögezte: mindannyian megtapasztalhattuk, hogy van szomorúság, amelyetől betegnek, reményvesztettnek érezzük magunkat, és van szomorúság, amely tisztábbá teszi a lelki látásunkat, más fénybe helyezi az életünket és szereteteink életét. Ilyen szomorúság a bűnbánat és az Isten irgalmával való találkozás folyamatában is érhet bennünket. Ez tapasztalható meg a Szent Ignác-i lelkigyakorlat első hetében, amikor a lelki gyakorlatot végző személy az életéről elmélkedhet, és szembenézhet bűneivel. Amikor ezt tesszük, találkozunk a Jóisten irgalmával, s így a bánat nagyon sajátos szomorúsággá lesz, amely a jó felé irányítja a figyelmünket.

A jezsuita iskolaigazgató kifejtette: érdekes rátekintetni arra a képre, amit Pál a tesszalóniki híveknek írt levelében tár elénk. Lelki szemeinkkel két csoportot láthatunk ezen a képen. Az elsőt azok alkotják, akik Jézus Krisztusban hunytak el. Ők

az örökkévalóságban szemlélik az Urat. A másik csoportba azok tartoznak, akik még nem haltak meg. Ők is beléphetnek az örök életbe, de előbb találkozniuk kell a meghalt és feltámadt Jézus Krisztussal. Értelmezések szerint Pál és kortársai úgy gondolták, hogy a második eljövétel hamarosan bekövetkezik. Am az egyetemes feltámadást jelző isteni harsona még azóta sem szólalt meg.

A jezsuita szerzetes rámutatott: Pál soha nem felejtette el, hogy találkozott a meghalt és feltámadt Jézussal. Azután megtapasztalta, hogy mindaz, amit Jézus szavai nyomán tett, átalakította a személyiségét. Reményét semmi sem vehette el, főleg nem a halál. Az eredeti állapot, amiről Ádám és Éva történetében elmélkedünk, Pál számára valósággá vált. Írásai arról is szólnak: minden erejével igyekszik megőrizni a kegyelmet, amit kapott, vagyis azt, hogy Isten gyermeke lehet. Ez az átalakulás úgy történt meg az életében, hogy folyamatosan azt gondolta, élte és gyakorolta, amit Jézus, aki hűséges volt az Atyához, vállalva a kereszthalál gyötrelmeit is.

Jézus nem csupán mondja a boldogságokat, hanem valóban megéli őket. Ő maga a nyolc boldogság. Ha ránézel, látni fogod, mit jelent lélekben szegénynek, szelídnek és irgalmasnak lenni, gyászolni, törődni azzal, ami helyes, tiszta szívűnek lenni, békét teremteni, üldözöttnek lenni. Jézus

nem egyszerűen azt mondja: „Tegyétek, amit mondok!” Nem. Ő így fogalmaz: „Jöjjetek, kövessetek engem!” Ezt a hívást hallotta meg Pál, s ezen az úton vált a gyűlölettől lihegő Saulból Szent Pállá, Krisztus sajátos másává a pogányok vigasztalására. A találkozás, a személyes kapcsolat a meghalt és feltámadt Jézussal, a boldogságmondások gyakorlása lehet a mi átalakulásunk útja is – mondta a jezsuita iskolaigazgató.

Homíliájának végén Holczinger Ferenc így fohászzkodott: „Meghalt és feltámadt Jézus Krisztus, töltsd el a szívünket bátorsággal, hogy merjünk időt tölteni veled, követni téged; hogy megismerjük, szeressünk, felismerjük benned az igazságot és az életet – az örök életet! Adj erőt, hogy bizalommal és áldozatkészen

válaszoljunk hívásodra, hogy zűrzavaros korunkban Egyházadban egymást nagylelkűen támogatva, veled közösségben megtapasztaljuk a boldogságok útjának áldását! Add, hogy ezen az úton járva szomorúságunk fokról fokra vigasztalásba forduljon át! Örök világosságod fényeskedjen a magadhoz szólított tanáraink és diákjaink arcán.”

*

Először 1990. november 10-én tartottak rekviemet az üldözést szenvedett szerzetes tanárokról Budapesten, a Vilányi úton, a Szent Imre-templomban. A szentmisét akkor Kerekes Károly ciszterci apát mutatta be, és valamennyi tanító rendből koncelebrált egy-egy szerzetes pap. Az ötletadó Szende Ákos piarista öregdiák volt.

1991-ben a Patrona Hungariae-gimnázium kápolnájában tartották a rekviemet. 1992-ben az Országúti ferences templomban mutatták be a megemlékező szentmisét, amelynek főcelebránsa ez alkalommal Korzenszky Richárd bencés szerzetes, a házigazda pedig Hegedűs Kolos ferences szerzetes volt. Hegedűs Kolos ekkor felajánlotta a Margit körüti templomot a rekviem állandó helyszínének. Úgy tartotta ugyanis, hogy a hagyományhoz állandó helyszín és állandó időpont szükséges. Az egyházi iskolák elhunyt tanáraiért és diákjaiért minden évben a Krisztus Király vasárnapját megelőző nyolcadik napon, szombaton mutatnak be szentmisét.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Kápolnaáldás a PüspökVáci rendezvényközpontban

Marton Zsolt váci megyéspüspök november 10-én megáldotta a PüspökVác Látogató- és Rendezvényközpont Jó Pásztor-kápolnáját, mely a rendezvényközpont részeként elsősorban lelkigyakorlatokon részt vevők, zarándoklatra érkezők számára biztosít imádkozásra és a szentmisék bemutatására alkalmas helyet.

A szentmisén részt vettek a Váci Székeskáptalan tagjai, az egyházmegye esperesei, szakpásztorációs referensei, a Vácon szolgálatot teljesítő papok, valamint az egyházmegye központi intézményeinek vezetői és munkatársai.

A PüspökVác Látogató- és Rendezvényközpont idén áprilisban nyílt meg a váci püspöki palota egykori gazdasági épületének teljes újjáépítését és átalakítását követően. A központban 150 fő befogadására alkalmas rendezvényterem működik, teljes körű rendezvényszolgáltatással, saját főzőkonyhás cateringgel, valamint itt fogadják az érkező látogatócsoportokat is. Az épületegyütteshez kapcsolódik a Migazzi Lelkigyakorlatos Ház, ahol szekciótermek és szálláshelyek is bérelhetők.

A rendezvényközpont egyházi és világi vendégeket, képzéseket és rendezvényeket egyaránt fogad. A lelkigyakorlatra érkezők vagy zarándoklaton ide betérők számára mostantól a Jó Pásztor-kápolna is látogatható, amely az épület belső udvarából nyílik a kialakítását te-

kintve egyszerű, letisztult képet nyújtó, a rendezvényközpont szívében található tér. Ajtaja mellett a nagy kerek opálüveg ablak a Krisztus holttestét őrző barlang feltámadáskor megnyíló bejáratára emlékeztet. Egyszerre engedi be a fényt és zárja ki a külvilágot azok számára, akik imádságra térnek be a kápolnába.

Marton Zsolt püspök megáldotta a vizet, amellyel meghintette a jelenlévőket, a falakat és az új oltárt. Az igeliturgia elején megáldotta az ambót, ahonnan Isten igéjét olvassák fel a szertartások alatt.

„Legyen közöttünk Isten, legyen ez a hely Isten hajléka mindazok számára, akik most jelen vagyunk, akik majd itt fognak imádkozni. Legyen a Jó Pásztor a pártfogója ennek a helynek és mindazok életének, akik ide betérnek a jövőben” – fohászzkodott beszéde végén a püspök.

Ezt követően került sor az oltár felszentelésére.

Forrás és fotó: Váci Egyházmegye Magyar Kurír

Szent Mártont ünnepelték Tapolcán

Tapolcán a Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola diákjai november 10-én, péntek, délután ünnepelték Szent Márton napját. Az ünnep szentmisével kezdődött, amelyet Udvardy György veszprémi érsek mutatott be Csonka Nándor plébános, az iskola lelkiigazgatója koncelebrálásával.

Gazdag programkínálattal tartotta meg hagyományos Márton-napi programjait az iskola az önkormányzat, valamint több helyi vállalkozás támogatásával. Az esemény fővédnöke Dobó Zoltán polgármester volt. Udvardy György érsek az iskola tornatermében ünnepélyesen megnyitotta az eseményt, „Márton püspök egyik kései püspöktestvéreként” szolt a fiatalokhoz. Egy püspök feladata, hogy a rábízottak számára a jó hírt közvetítse és segítsen

mindenben, ami lelkünket képes a Jóistenhez és egymáshoz eljuttatni. Hiszem, hogy amit most itt látunk, az mind azt a célt szolgálja, hogy mindannyian Krisztus módjára tudjunk élni – fogalmazott.

Patonai Szilvia igazgató a köszönet hangján szolt a fenntartó érsekség, a város polgármestere és a rendezvényt szervező pedagógus kollégáihoz. Az igazgatónő többek között azt a hírt is megosztotta a jelenlévőkkel, hogy mivel tanintézményük tervezi a német nyelv első, illetve igény szerint második nyelvként való visszaállítását, a leendő óvodásokat és első tagozatos gyerekeket egyaránt várják beiratkozásra egy német nyelvi foglalkozás keretében.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye / Tapolcai Média

Az elismerés kultúráját építették

A Szeged-Csanádi Egyházmegye plébániai munkatársai Bakonybélbe zarándokoltak

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynöksége november 10–11-én zarándoklatot szervezett azoknak, akik a plébánosuk szerint kiemelkedően értékes munkát végeztek, végeznek egyházközségükben.

A pasztorális helynöksége szervezésében először 2017 tavaszán került sor a plébániákon dolgozó civil munkatársak közös zarándoklatára. Második alkalommal 2021 őszén hívták zarándoklatra a plébániai munkatársakat, Mátraverebély-Szentkútra. Idén pedig november második hetvégén Bakonybélbe hirdették meg buszos zarándokútjukat.

Ezzel az alkalommal az egyházmegye szeretné elismerni azoknak a munkáját, akiket a plébánosuk ajánl, megerősíteni őket munkájukban, és lehetőséget biztosítani számukra a lelki feltöltődésre, valamint a más plébániákról érkezőkkel való kapcsolatok és a közösség építésére.

Idén negyvenen vettek részt a zarándoklaton. Az úti cél azért volt éppen Bakonybél,

mert ezer éve annak, hogy Szent Gellért visszavonult a remeteségbe, miután véget ért Imre herceg nevelésére szóló megbízatása. Később, 1030-ban pedig innen került az egyházmegye első megyéspüspökeként Csanádra. E történelmi kapcsolat jegyében fogadták a zarándokokat a Bakonybélben élő bencések, s közösen imádkozták a zsolozsmát.

Az együtt töltött estén az elismerés kultúráját építették a résztvevőkben, akik oklevelet kaptak Kondé Lajos pasztorális helynöktől. A névre szóló okleveleken minden munkatárs saját plébánosának személyes elismerő szavai szerepeltek.

Szent Márton napjának reggelén a zarándokok meglátogatták a szent kutat, amelynek környéke Gellért püspök hagyomány szerinti lakhelye volt, majd ünnepi szentmisén vettek részt a bakonybéli szerzetesekkel.

Forrás: Szeged-Csanádi Egyházmegye Fotó: Rátkainé K. Andrea

A pálos templom búcsúünnepé Pécsett

A pálos templom búcsúünnepét Szent Imre tiszteletére bemutatott szentmisével ülte meg a pécsi közösség november 6-án. A búcsúi szentmisét Barics Gábori görögországi plébános mutatta be. Koncelebrált Bíró László püspök, nyugalmazott tábori ordinárius, Puskás Antal pálos tartományfőnök, Botfai Levente templomigazgató és Borsos József pálos atya.

lenlétnek II. József feloszlató rendelete vetett véget 1786-ban.

A Misina-tetőre felkapaszkodó úton álló pálos templom alapkövét – mely a pécsi Mecsek-oldal látképének meghatározó eleme – a Magyarországra 1934-ben érkező lengyel Zembruski Mihály atya és növendékei tették le 1936-ban. Egy évvel később Zichy Gyula kalocsai érsek, egykori pécsi püspök szentelte fel a templomot Szent Imre tiszteletére.

A templom búcsúünnepén megemlékeztek a névadó szentről, Szent Imre hercegről és a templom megépítésének történetéről. A zenei szolgálatot a Schola Sancti Pauli pálos templomi kórus látta el.

A rendi emlékezet szerint a pálosok Patacs és Ürög (a korábban önálló két települést 1954-ben csatolták Pécshez) hegyének tetején építették első monostorukat, amelyet Szent Jakab tiszteletére szenteltek, s arra volt hivatott, hogy összegyűjtse a környék remeteit. Az oszmán hódoltság után itt épült fel a rend egyik virágzó központja. A pálos je-

A templom Weichinger Károly tervei alapján épült. Belső terét a két oldalon elhelyezett arkádíves pillérsor három hajóra osztja. A szentélyben, a főoltár fölött, egy fakereszt alatt kapott helyet Ohmann Béla 1938-ban készült domborműve, amely Szűz Máriának és a templom védőszentjének, Szent Imrénak állít emléket. A szintén Ohmann Béla készítette szöszék bronzburkolata Boldog Özséb látomását örökíti meg. A jobb oldali hajóból nyíló kápolnában Remete Szent Pál képe látható, mely az első pálos templomból származik.

Forrás és fotó: Pálosrend.hu

Az igazat mondjam?

Michael W. Banach apostoli nuncius párbeszédben a pannonhalmi bencés diákokkal

Szent Márton ünnepén a Pannonhalmi Bencés Gimnázium diákjai tehettek fel kérdéseket egy órán át Michael W. Banach érseknek, apostoli nunciusrak. Kötetlen, oldott hangulatú beszélgetés tanúi lehettünk a gimnázium dísztermében november 11-én. Mit imádkozik? Miért lett pap? Milyen nehézségeket élt meg? – betekintést adunk a beszélgetésbe.

Hogy érzi magát Pannonhalmán? – érkezett a kérdés. „Az igazat mondjam? Voltam már sokszor Pannonhalmán, de ez a legkellemesebb alkalom” – vallotta meg a dísztermet megtöltő diákságnak a nuncius.

A fiúk egy órán át tehettek fel kérdéseket. Egymást követték a kiváló angolsággal feltett kérdések. A válaszokat Juhász-Laczkó Albin igazgató fordította. Jó hangulatú, közvetlen beszélgetés tanúi lehettünk, ahol a kérdések érdeklődők voltak, a válaszok rövidek, velősek. Érdekelte a

fiúkat a nuncius hivatala, életének személyes vonatkozásai, élményei, döntései, hitélete. A dialógus rövid bemutatkozással kezdődött: Michael W. Banach az USA-ban született, felmenői – nagyszülei – Lengyelországból vándoroltak

követeként Bolíviában, Bécsben, Pápua Új-Guineában, Szenegálban, Nigériában.

Hivataláról Michael W. Banach érsek elmondta: egy nuncius mindig Szent Péter apostol küldötte, a pápai jelenlét reprezentánsa az adott országban. A Szentcsék jelenleg 186 állammal tart fenn diplomáciai kapcsolatot. Egy-egy országban 4–5 évet tölt a diplomata, ami elegendő, hogy kapcsolatokat építsen, utána célszerű a frissítés.

Számbára munkájában a legfontosabb, hogy találkozik emberekkel. Örömmel tapasztalja, hogy a magyarok szeretnek beszélgetni, könnyen elmondják, mi zajlik bennük. Úgy gondolja, jól tud kapcsolódni a magyar mentalitáshoz, érti azt a gazdag kultúrát, melyben egyszerre vannak meg különféle hatások – szláv, német –, kialakítva egy sajátosan magyar hagyományt.

Hivatása mellett döntésről elmondta: érezte, van valami nagyobb, fontosabb az életben – az Istennel való kapcsolat, mely nélkül üres az ember élete. Isten humorának tartja, hogy szentelését követően előjárója visszaküldte egyházbjogot tanulni. A kérdésre, hogy mi a legszemélyesebb imája, a nuncius elmondta:

naponta többször is elmondja az Üdvözlégyet, emellett nagyon fontos neki, hogy „szívből” is beszélgesse Istennel,

ez talán a „tanult” imáknál is fontosabb.

Munkája során a legnehezebb pillanata számára az

volt, amikor a bolíviai nunciaturán fiatal titkárként egy hatvanéves érseknek kellett bejelentenie, hogy „itt a vége” – a pénzügyi visszaélések miatt neki kellett a lemondásra való kérést közvetítenie. Az apostoli nuncius elmondta: a személyes életében megélt legkeményebb helyzet pedig édesapja 2017-ben bekövetkezett halála, majd négy hónapra rá bátyja halála volt. „Azt értettem meg, hogy valami mélyebbet kell keresnem, az értelmet, a lényegét újra és újra meg kell találni.” Azokra gondolt, akiket nem segít át ilyen fájdalmakon a hit.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

A kérdésre, hogy mi a legszemélyesebb imája, a nuncius elmondta, nagyon fontos neki, hogy „szívből” is beszélgesse Istennel, ez talán a „tanult” imáknál is fontosabb

Sikeres a Szép otthonok program

A Katolikus Karitás segélyakciójáról

2023-ban 41 településen 76 család sikeres részvételével zárult a Katolikus Karitás „Öngondoskodó háztartások – Szép otthonok 2023” elnevezésű, március és november között futó programja. A tíz egyházmegyében több mint ötmillió forintnyi adományból megvalósuló projekt az ingatlanok lakhatóságának és komfortszintjének növelését célozta. A „Szép otthonok” program által országosan hetvenhat szociálisan rászoruló, sokszor emberhez méltatlan körülmények között élő család életében tudott pozitív változást elindítani a Katolikus Karitás 2023-ban, összesen ötmillió forintnyi keretösszegeből.

A megvalósulás során tárgyi és természetbeni támogatások mellett az önkéntesek folyamatos segítsége, a településeken fellelhető egyéb források bevonásával zajlott az ingatlanok kertjének, udvarának rendezése és különféle belső renoválási munkálatok kivitelezése. A segélyakció sikerességét mutatja, hogy a kilenc hónap során a negyvenegy településen a résztvevők mindvégig aktívan tettek a fejlesztések megvalósulásáért.

A Kalocsa-Kecskeméti, a Kaposvári, a Győri, a Váci, a Szeged-Csanádi, a Székesfehérvári és a Pannonhalmi Egyházmegyei Karitás körzetében öt, a Pécsi Egyházmegyében tíz, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében tizenegy, míg az Egri Főegyházmegyében húsz család hathatós közreműködésével újultak meg a saját tulajdonú ingatlanok.

Az összefogás remek példája a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegyében élő rokkantnyugdíjas Tamás lakásának felújítása, aki súlyos gerincbetegsége folytán havi jövedelmének egyharmadát kénytelen gyógyszerköltségeire fordítani. A férfi azt tűzte ki célul, hogy a Karitás segítségével felújítja a szüleitől örökölt ház egyik szobáját, és ott tölti a telet, így spórolva a fűtési költségeken.

Tamás rendbe tette az udvart, és előkészítette a szobát, ezután pedig egyméteres magasságban megtörtént a szoba bevakolása. A Szép

otthonok program által nyújtott ráfordításból zajlott a helyiség teljes glettelése, festése és a padlószőnyeg beszerzése is. A szobafestő, látva a férfi hányattatott sorsát, felajánlotta, hogy önkéntes alapon méretre vágja és leteszi a padlószőnyeget, valamint rögzíti a szegélyléceket. A Karitás segítő tevékenységének híre ment, így az egyik helyi bútorkereskedő egy vadozatú fenyőágyat ajánlott fel, rugós matraccal. Mindez lehetővé teszi, hogy Tamás a telet rendezett környezetben vészelje át, éjszakáit pedig gerinckímélő fekhelyen töltse.

2023-ban a „Szép otthonok” program teljes egészében a 1356-os adományvonalon keresztül érkezett hívásokból valósult meg: a rászoruló családokat a karitászmunkatársak előre meghatározott módon, lépésről lépésre segítették, rávezetve őket az öngondoskodásra és az önálló háztartásvezetésre. A Katolikus Karitás továbbra is örömmel fogadja, ha valaki támogatni kívánja segélyakciói megvalósulását. A 1356-os adományvonal hívásával hívásonként 500 forinttal lehet hozzájárulni a segítő munkához, valamint a karitasz.hu oldalon célzott online adományozásra is lehetőség van.

Forrás és fotó: Katolikus Karitás

Az öröm és a hiteles élet titka

Védőszentjére emlékezett a Szombathelyi Egyházmegye

A hagyományos esti zsoltosma elimádkozásával vette kezdetét november 10-én a Szent Márton-ünnepség a szombathelyi a székesegyházban, Székely János megyéspüspök vezetésével, Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök és Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek részvételével.

A szombathelyi papság, a Győri Seminárium növendékei és a hívek együtt imádkozták a szent ünnepnek előestéjére rendelt imádságokat. Szentbeszédében Fekete Szabolcs Benedek kiemelte: ma is szükség lenne arra, hogy Szent Márton köpenye betakarja az emberiséget, elhova Krisztus békéjét, szeretetét a világba. A szentmise végén a segédpüspök felolvasta a Szombathelyi Egyházmegye közleményét, amelyben bejelentették Coreth Mária Terézia (Bathány-Strattmann László hitvese) boldogáavatási eljárása egyházmegyei szakaszának megkezdését.

A vesperást a szokásos lampionos felvonulás követte a Szent Márton térig. Székely János megyéspüspök és Nemény András polgármester mondott beszédet. Szent Márton élete ma is folytatódik – emelte ki a megyéspüspök –, aki meg tudja osztani életét, az rátalál az igazi, a hiteles emberi élet útjára, az öröm titkára. Más lenne a világ, ha eszerint élnénk, ha a nagyhatalmak nem világalomra törekednének, ha az emberek nem a birtoklást hajhásznak, hanem rátalálnának a szeretet útjára. Nemény András

A vesperást a szokásos lampionos felvonulás követte

elmondta: egymást segítve, igazi közösségként kell példát mutatnunk másoknak.

Az eseményt koszorúzás zárta. Ezt követően a Szent Márton Látogatóközpontban került sor annak a táblának a megáldására, amely azt hirdeti, hogy a magyarországi Szent Márton-tisztelet bekerült a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékébe.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Krisztust követve a világért

A magyar szent család ünnepe Székesfehérváron

Püspöki szentmisével ünnepelték Székesfehérváron a nagy tisztelettel övezett magyar szent családot a Szent István király székesegyházban november 11-én.

A liturgiára a hagyományoknak megfelelően az egész egyházmegyből érkeztek családok, hogy áldásban részesüljenek, megtapasztalják a közös ima erejét, és azt, hogy mennyire fontosak az Egyház számára.

Azon a napon, amikor a magyar szentek és boldogok dicsőségét ünnepli az Egyház, Székesfehérváron a magyar szent családot – Szent Istvánt, Boldog Gizellát és Szent Imrét – különösen is ünnepli az egyházmegye. Sokan eljöttek az egyházmegye papjai közül, hogy híveikkel együtt imádkozzanak a magyar családokért. Az ünnepen Spányi Antal püspök hang-

súlyozta, hogy a magyar szent család példája kegyelem és erőforrás.

Spányi Antal szentbeszéde elején emlékeztetett, a magyar szent családot sok minden fűzi Székesfehérvárhoz: „Itt született Szent Imre, itt ajánlotta fel az országot Szent István

követni csak a világ ellenében lehet, de Krisztust követni a világért kell.” A főpásztor rámutatott: a világ ma is a szemben áll a kereszténységgel, hiszen azok az irányelvek, eszmék, gondolatok, ideák, amelyek uralják, szöges ellentétben vannak a kereszténységgel.

„Mégis, a világért kell kereszténynek lennünk, mert krisztusi küldetésünk arról szól, hogy újítsunk meg mindent, hordozzuk Krisztus örömhírét ott, ahol élünk! Mert ha a kereszténység elveszti erejét, akkor egy amorf közösséggé válik, amelynek sem gyökere, sem hagyománya, sem önmagán túlmutató célja nem lesz. Nekünk kell ezzel a nehézséggel megküdenünk, ahogy Szent István és családja is tette, s ahogy a magyar szentek tették. A világért kell hitünket, kereszténységünket megélni. Ez azt jelenti, hogy meg kell erősíteni a családjainkat, a családi közösséget. Ennek útja az önzetlen odaadottság, hogy másokért élünk szeretetben,

Máriának, és imádkozhatott sokat Boldog Gizellával együtt. Innen indultak Bodajk megszentelt helyére fohászzkodni, és ide tértek vissza. Találkoztak Krisztussal, beengedték szívükbe és lelkükbe, ő határozta meg életüket, róla tettek tanúságot. Életútjuk nem volt egyszerű és könnyű. Mi, utódok, már tudjuk, Krisztust

a gyerekeket szeretetben neveljük fel. Nem könnyű ma kereszténynek lenni, amikor tanúságot kell tenni hitünkről. Nem hallgathatunk még akkor sem, hogyha erős hangon hirdetik, hogy a kereszténység fogy, gyengül, megingott az Egyház tévedhetetlen tanítása. (...)

A magyar szent családra tekintünk, mert szeretnénk, hogy a mi családjaink is szent családok legyenek, ahol szeretet, béke, öröm, hit és remény él. A magyar szent család segítsen bennünket, hogy hitünket mindig megőrizzük, keresztény kultúránkat kincsnek tekintsük, átadva azt az utánunk jövő nemzedékeknek. Hitünkkel legyünk kovász ebben a mai világban” – buzdított beszédében a főpásztor.

A szentmise végén Spányi Antal

püspök az egyházmegye imádságával fohászzkodott a magyar szent család erekléi előtt, hogy segítsék és erősítsék a családokat, járjanak közben a mai magyar családokért, hogy boldogan élhessenek, és oltalmat kapjanak minden bajban.

A résztvevők lélekben kísérték a megyéspüspök imáját, és imádkoztak családjaikért. A záróáldás után a főpásztor személyesen köszöntötte az egyházközségekből delegált családokat, és arra kérte őket, hogy vigyék el az áldás kegyelmét egyházközségeikbe, amit a magyar szent család tagjai erekléinek jelenlétében megkaptak.

Forrás:
Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Kovács Marcell

Szeretetdobozokba gyűjtenek az összefogás jegyében

Elindult a Debreceni Karitatív Testület adventi akciója

Idén november 13. és december 15. között zajlik a Debreceni Karitatív Testület adventi adománygyűjtése. Az akció kezdetén a keresztény egyházak képviselői, a város vezetése, a testület vezetősége közösen tartottak sajtótájékoztatót Debrecenben, a Karakter Könyvesbolt és Kávézóban.

A sajtótájékoztatón Papp László polgármester elmondta, hogy Debrecen az egész várost átölelő összefogás jellemzi advent és karácsony időszakában. Ennek szép megnyilvánulási formája ez az akció, amely során szeretetdobozokkal találkozhatunk a város különböző pontjain, amelybe adományainkat helyezhetjük, elsősorban tartós élelmiszert, de ruhaneműre, tisztálkodási eszközökre is gondolhatunk. A polgármester visszatétele a kezdeményezés kezdeti éveire, 2020-ra, valamint a 2021-es és 2022-es évek adventi adományozására, amikor több mint négyezer családon tudtak segíteni, és mintegy hat-ezer csomagot osztottak ki a karitatív testület aktivistáinak köszönhetően.

„A szeretet soha el nem fogy” – Fekete Károly református püspök a Szentírást idézve hangsúlyozta, ezt a megállapítást sok korszak, sok ember szeretné felülírni, pedig ha megélnénk ezt a szeretetet, akkor nem lenne

oly sok küzdelem egymás között, nem lenne háború. Nekünk viszont az a célunk, hogy megvalósítsuk a Szentíráis üzenetét. Jó, ha megtelnek a szeretetdobozok, de fontos az adományozó szándéka is. Ez nemesíti az embert, és hitelesíti azt a hitet, amiről beszélünk, amelyek csak szlogenek egészen addig, amíg tettekkel nem párosulnak – fogalmazott Fekete Károly.

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök elmondta, a szentek úgy jutottak el az üdvösségre, hogy életre váltották azt a szeretetet, amely soha el nem múlik, és így mások számára gyümölcsöző lett, mint ahogyan gyümölcsöket terem ez az összefogás ebben a városban is.

Palánki Ferenc püspök kifejezte: hálás, hogy létrejött a város karitatív testülete, amely összehangolja az egyházakban és a város vezetésében jelen lévő jót és jó szándékot. Köszönetet mondott munkatársának, Törő Andrásnak, aki elvállalta a Debreceni Karitatív Testület vezetői feladatát. Ugyanakkor hálás Debrecen egységéért is. „Együtt vagyunk Debrecen” – mondta a püspök, aki nyolc éve vette át a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye vezetését, és a város közössége, a felekezetek vezetői részéről szeretetet tapasztalt. Ez a közös jószág gyümölcsöző, és nagyon is megmutatkozik az adventi és a karácsonyi időszakban, amikor segítünk másoknak is megérezni, hogy Isten a szeretet – hangsúlyozta a főpásztor.

Seszták István görögkatolikus főhelynök úgy fogalmazott: „aki bekapcsolódik ebben az összefogásba, a szívből jövő kezdeményezésbe,

segít másokon, angyalá válhat itt a földön.”

Törő András, a Debreceni Karitatív Testület elnöke rendkívülinek nevezte a sajtótájékoztatót a karitatív testület egysége miatt, hiszen egy asztalnál ülnek az egyházak képviselői, a város vezetése, a városban működő karitatív testületek együtt munkálkodnak, együtt gondolkodnak. A karitatív testület az országban egyedülálló módon ernyőszervezetként összegyűjti azokat a karitatív, segítő civil szervezeteket, csoportokat, akik tenni szeretnének a városban élő rászorulókért.

Széles Diána, Debrecen alpolgármestere, a testület társelnöke elmondta, a Debreceni Karitatív Testület a város erejét, és azt az értéket mutatja meg, amit ezzel képvisel.

A Debreceni Karitatív Testület 2015. október 8-án jött létre a segélyakciók lebonyolításában jártas és megfelelő szakmai, logisztikai háttérrel rendelkező 14 tagszervezet csatlakozásával: Forrás Lelki Segítők Egyesülete, Héra Egyesület, Kék Lovagok Rendészeti Motoros Klub Magyarország I., Lelkierő Fialalon a Fialalokért Egyesület, Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ, Magyar Református Szeretetszolgálat, Magyar Vöröskereszt, Debreceni Baptista Gyülekezet, Magyarországi Dorcas Segélyszervezet, Migration Aid, Refomix Közhasznú Kft., Szent Anna Caritas, Szeretlen Egyesület, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület.

A szakmai szervezet célja a városi szintű karitatív munka operatív és koordináló tevékenységének ellátása az érintett civil szervezetek bevonásával annak érdekében, hogy hatékony humanitárius segélyezési tevékenységet tudjanak kifejteni a helyi lakosságot érintő vész- vagy krízishelyzetekben, illetőleg katasztrófa esetén.

Forrás és fotó:
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

„Indulj, hirdesd szavam!”

A Családakadémia küldetésünnep Sopronban

A Schönstatt Családmozgalom keretében működő Családakadémia 2021 és 2023 közötti, 19. évfolyama – melynek résztvevői mindannyian a Győri Egyházmegyeében élnek és tevékenykednek – november 11-én tartotta a képzést lezáró küldetésünnepét a soproni a Szent Imre-templomban. A szentmisét Veres András győri megyéspüspök mutatta be.

A Családakadémia a magyar Schönstatt Családmozgalom részeként jött létre 1996-ban. Az alapító házaspárok közös célkitűzése volt, hogy a családmozgalomban összegyűlt és megosztott tapasztalatokat szervezeten továbbadják a mozgalmon belül és kívül.

A Családakadémia 2021-ben indult 19. évfolyamának résztvevői a két év alatt tizenkét hétvégét és két nyári táborot éltek meg együtt. A képzés első részében a részt vevő házaspárok saját kapcsolatuk megerősítésével foglalkoztak, majd pedagógiai és retorikai módszereket sajátítottak el. A „vizsgán” az úgynevezett szívtemájukról kellett előadást tartaniuk, mely a szívükhöz leginkább közel álló gondolatokról dolgozza fel.

A képzés lezárulása alkalmából a hagyományoknak megfelelően kül-

detésünnepet tartottak, melynek keretében közös szentmisén vettek részt a házaspárok, amelyet Veres András győri megyéspüspök mutatott be a soproni Szent Imre-templomban.

Szentbeszédében a főpásztor a nap szentjét, Szent Mártont állította a családok elé az együttézés, együtt szenvedés, egymás iránti szeretet példájaként.

A szentmise után öt házaspár vette át Veres András püspöktől, valamint Farkas Sándortól és Gyöngyvértől, a Családakadémia vezetőitől a családtréneri képzésről szóló diplomát. Ezt követően a frissen végzett házaspárok röviden bemutatták szívtemájukat, amelyről elkészült előadásuk szövege.

Veres András püspök a házaspárokhöz fordulva hangsúlyozta: az Egyház számát tanúságtételükre, példájukra, hiszen a mai világban leginkább ezen keresztül lehet megszólítani az embereket.

A házaspárok együtt választott jelmondatuk – „Indulj és menj, hirdesd szavam, népemhez küldelek én...” (Ez 3,4) – buzdítását követve nagy lelkesedéssel és örömmel indulnak el a nekik szánt úton.

Forrás és fotó:
Schönstatt Családmozgalom

Szociális testvérként a tudományos élet csúcsain

Gábor Csilla akadémikussal beszélgettünk

(Folytatás az 1. oldalról)

A hetvenes-nyolcvanas években már elég üresek voltak a boltok polcai a kincses városban, órákig kellett sorban állni alapvető élelmiszerekért. Ha a *József és testvéreire* vagy a *Háború és békére* gondolok, felidéződik bennem, ahogy ülök egy sámlin a cukorsorban, és olvasok, míg mások tereferélnek.

– Mikor fogalmazódott meg Önben, hogy irodalommal szeretne foglalkozni?

– Tízéves lehettem, amikor az irodalom mellett döntöttem. A reáltárgyak nem annyira mentek, a humántárgyakból viszont „hasítottam”. Ezen a területen volt igazán örömteli számomra a tudásszerzés, itt gyorsan átláttam az összefüggéseket. Így hát könnyű volt a pályaválasztás.

– Hol végezte az iskoláit?

– Kolozsváron egy erős reálgimnáziumba, a mai Báthory István Elméleti Líceumba jártam matematika–fizika profilú osztályba. (Akkoriban két magyar tannyelvű középiskola működött a városban.) Ez a tanintézmény a Báthory István erdélyi fejedelem által 1579-ben alapított jezsuita akadémia jogutódja, legalábbis szellemi örököse, amelyet a jezsuiták vezettek egészen a rend 1773-as feloszlatásáig, majd a piaristák vették át. A kommunizmus idején államosították az intézményt, de a falak szinte sugározták a több évszázados jezsuita és piarista szellemiséget. Nekem ez fontos volt.

– Ez az időszak már a kemény diktatúrába esett. Hogyan élte meg?

– Az iskolában nem volt kifejezetten istentelen a légkör. A tanáraink igyekeztek tudatosítani bennünk az intézmény múltjának jelentőségét, és e hagyomány folytatóivá nevelni minket. Elvárás volt a szorgalom és az igényesség. Gyakran hivatkoztak arra: kisebbségben élő magyarokként ahhoz, hogy előrehaladjunk, többet kell teljesíteniünk, mint másoknak. Visszatérő érv (nekem pedig a büszkeség forrása) volt az is, hogy a tanintézményben olyan neves elődök tanultak, mint Pázmány Péter, Mikes Kelemen, Apor Péter. Az iskolából kikerülve viszont már a saját bőrömmön éreztem a diktatúrát.

– Mikor jelentkezett a hivatása?

– Kiskamasz voltam, amikor elolvastam Gárdonyi Gézától az *Isten rabjait*. Szíven talált az a regény. Talán itt vannak a gyökerek. Megérintett Margit céltudatossága és autonómiája, megfogott az istenközelsége és az a bátorság, ahogyan a szülői tekintéllyel szembemegy, ha az élethivatásáról van szó.

– Önnek is szembe kellett mennie a szüleivel?

– Kellott, a hivatásom miatt; de eleinte a bölcsészpályától

is féltettek, hiszen a nyolcvanas években magyar szakra jelentkezni felért egy fél öngyilkossággal. Amikor azonban látták, hogy hajthatatlan vagyok, megadták magukat, és attól kezdve támogatták ezt a törekvésemet. Édesanyám él, és édesapám is megérte, hogy akadémikus lettem 2019-ben.

– Hogyan fejlődött tovább a szerzetesi hivatása?

– Minden szerzetesi hivatás alapja az a szerelmes felismerés, hogy csak az Isten elég: teremtett lény nem tudja betölteni az ember lelkét. Hosszas reflexió, tűnődés, küzdelem, ima vezetett el oda, hogy az egyetem elvégzése után néhány évvel igent mondtam a szerzetesi életre: előbb magára a hivatásra, aztán következhetek a részletek. 1990-ben posztgraduális kutatói ösztöndíjjal Budapestre kerültem, majd további egy évig angoltanárként dolgoztam ugyanott, egy általános iskolában. Közben pedig kerestem azt a szerzetesrendet, ahová Isten hív. Több közösségnél is érdeklődtem: fontosak voltak ezek a találkozások az utam tisztázása szempontjából, hálás vagyok értük. Így vált egyértelművé számomra

„

1990-ben posztgraduális kutatói ösztöndíjjal Budapestre kerültem.

Közben pedig kerestem azt a szerzetesrendet, ahová Isten hív. Több

közösségnél is érdeklődtem: fontosak voltak

ezek a találkozások az utam tisztázása szem-

pontjából, hálás vagyok értük. Így vált egyértel-

művé számomra, hogy nem a „klasszikus”

kolostori élet a nekem szóló hívás

ra, hogy nem a „klasszikus” kolostori élet a nekem szóló hívás, hogy én a világban élve akarok egészen Istené lenni. Ahogy rátaláltam a közösségemre, szinte azzal egy időben megnyílt előttem az út Kolozsvárra: a tanszékre kerülésemet a választásomra adott isteni áldásként éltem meg.

– Hogyan ismerte meg a szociális testvéreket?

– Budapesten a családkunk egy barátjával beszélgettem a hivatáskeresésem dilemmáiról, ő ajánlotta, hogy keressem fel a szociális testvéreket, akiknek a létezéséről tudtam már,

de valahogy mégis elkerültem őket. Pedig vonzott bennük a bencés lelkiségnek a nem monasztikus életformára adaptált változata, a szentlelkesség, a szociális tudatosság és a korszerűség. Rám szabott volt a képzettség és az elkötelezettség összetartozásának eszménye is, a karizma tágassága. Végül a budapesti kapcsolatfelvétel nyomán érett döntésem bennem a hosszú évek óta dédelgetett vágy. A romániai kerületbe léptem be 1992-ben, a külső testvéri életstílust választottam.

– Hogyan éli meg ezt az életformát?

– A külső testvéri életformában egyedül élünk, de nem magányosan. Része vagyok a közösség életének, rendszeresen találkozunk a testvérekkel: hetente egy estét és a havi lelkinapot együtt töltjük. Ez az életstílus benne volt az alapító, Slachta Margit víziójában; így tudunk eljutni olyan helyekre is, ahová az intézményes Egyház nem.

– Kolozsvárra visszatérve hogyan bontakozott ki a pályája?

– 1992-ben sikerrel pályáztam meg az egyetemi állást. A kommunista diktatúra fokozatosan leépítette a magyar szakot (évtizedekig nem hagyták jóvá új oktató felvételét), a rendszerváltás után szinte a semmiből kellett újrakezdeni az építkezést. Az akkori tanszékvezető, Péntek János professzor kezdte kialakítani szakterületek szerint a nyelvész-, irodalmár- és néprajzosképzést, de évente csak egy-két embert vehetett fel. Én a régi magyar irodalom kapcsán kerültem szóba.

– Mit szeretett meg a régi magyar irodalomban?

– Mindent: a nyelvet, annak zenéjét, az alkotásmódot, az európai folyamatokhoz való különleges kapcsolódást – mindezt még a középiskolában. Zseniális magyartanárom volt, Török Márta, aki rendre behozta az órákra a *Kortárs*

című havilap *Három veréb hat szemmel* sorozatát, Kovács Sándor Iván és Weöres Sándor közös vállalkozását. Szemléltetformáló volt. Ráérezünk, hogy a jelen a múltra épül, hogy felelőtlen öncsonkítás veszni hagyni azt a kulturális örökséget, amelynek köszönhetjük, hogy ma azok vagyunk, akik. Meglepően sok nyelvi és gondolkodásbeli kompetenciát tud kialakítani és mozgósítani az emberben egy-egy régi szöveg, s ugyanakkor felismerhető általa, hogy évszázadokkal ezelőtt is hasonlóak voltak a problémák: az emberek születnek, meghalnak, szeretnek, gyűlölnék, utakat keresnek.

– Hogyan alakult tovább a pályája?

– A debreceni, akkor még Kossuth Lajos Tudományegyetemen szereztem doktori fokozatot. Volt két év, amikor Budapest, Debrecen és Kolozsvár között ingáztam: Budapesten végeztem a teológiát, Debrecenben a doktori képzést, Kolozsváron pedig tanítottam. Oktatóként végigarasoltam a számlárlétrát. A vezetői feladatok is utolértek: voltam dékánhelyettes a bölcsészkaron, tíz évig a Bolyai Társaság elnöke (ez az egyetemünk magyar tagozatának oktatást és kutatást segítő háttérintézménye), és egy turnuson át a Kolozsvári Akadémiai Bizottság elnöki teendőit is elláttam. Ez utóbbi testület a Magyar Tudományos Akadémia határon túli területi bizottsága. A közösségemben jelenleg a kerületi előljáró helyettese vagyok.

– Hogyan lett a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja?

– Ez nem pályázattal, hanem választással történik: az akadémikusok háromévente választanak új tagokat a kollégák közül, akadémiai osztályonként. Már az is megtisztelő, hogy egyáltalán szóba kerültem. A jelölést követően hónapokig tartó folyamat során összegyűjtötték a tudományos és tudományszervezői

eredményeket, azután többfordulós szavazással született meg a végső döntés.

– Van más szerzetes vagy szerzetesnő a magyar akadémikusok között?

– Szerzetesnőről nem tudok. Szerzetesek szép számmal voltak: a bencés Czuczor Gergely vagy Jedlik Ányos, a piarista Balanyi György, a ciszterci Békefi Remig és Vargha Damján, hogy csak a ma is ismertek közül említek néhányat.

– Irodalomtörténészként mely publikációira a legbüszkébb?

– Mindig az a kedvenc és az a büszkeség, amivel éppen foglalkozom. Jó érzés hírt adni elvesztettnek hitt, esetleg teljesen ismeretlen kéziratokról vagy nyomtatásban megjelent művekről, és jó rámutatni új irodalomtörténeti összefüggésekre, akár a teológiai vagy lelkiségtörténeti tudásom felől közelítve. Fontos megmutatni a magyar kutatási eredményeket a nemzetközi szintén, és örülni, amikor ennek is a munkása lehetek. De tanárnak is legalább annyira érzem magam, mint irodalomtörténésznek. Hálás vagyok, hogy a régiséggel szembeni előítéleteket évről évre le tudom bontani valamelyest. Minden esztendőben jó néhányan választanak „rég Magyarors” témát szakdolgozatuk, MA-dolgozatuk vagy doktori értekezésük tárgyául. Büszkeséggel tölt el, amikor azt látom, hogy a tanítványaim jelen vannak a szakmai életben, és kiválóan teljesítenek.

– Hogyan szeretteti meg velük a régi magyar irodalmat?

– Kedvvel beszélek róla, kezdetben azt igyekszem kiemelni, aminek a mával való kapcsolata könnyebben belátható. És persze minél több konkrét eligazítást adok a régi szövegekkel való munkához. Hallgatói visszajelzésekből tudom, hogy a tárgyszeretet olykor „ragályos”.

– Mi a kutatási területe?

– Főként a 17. század egyházi irodalmával foglalkozom. A barokk kor fontos szövegtípusai a prédikáció, az elmélkedés, a hitvita; ezek irodalom-, teológia-, illetve lelkiségtörténeti szempontból is vizsgálhatók. Szinte melléktermék, de tragikusan szép történet: a 17. században történt egy „élet írta” nyelvújítás, még inkább -teremtés: ismert példa erre Apáczai Csere János *Magyar encyclopaediája*. Vele szinte egy időben Tasi Gáspár (Esterházy Miklós nádor titkára), miközben lefordította Roberto Bellarmino kegyességi művét (*Elméknnek Istenben felmeneteléről a teremtett állatok garádján*), anatómiai, filozófiai, matematikai, teológiai szakszavak tucatjait alkotta meg magyarul, s ezek latin megfelelőjét a lap „karéján” (ahogy ő írja) latinul is megadta. Pázmánynál is találkozunk olykor hasonló eljárással. Kár, hogy ezek a próbálkozások elszigeteltek maradtak: sok közöttük az igen plastikus kifejezés. Ha mindezek bele tudtak volna szervesülni a napi nyelvhasználatba (mondjuk, valamilyen intézményi támogatásnak köszönhetően), akkor talán a nyelvújítási mozgalom is másként alakul.

– Hogyan tudja megőrizni a lelkesedését a munkájában?

– Mindig előkerül valami megoldandó, ami lázba hoz. A vezetői feladatok azt is jelentik, hogy sokszor szinte csak lopott időben éreke hozzám a kutatáshoz. Ezek a félig elvégzett munkák nagyon tudnak belülről ösztökélni. Ki ne lelkesedne fel, ha rátalál egy addig ismeretlen 17. századi kéziraatra, amely remekbe szabott prédikációkat tartalmaz, és remény van ezek kiadására? Roppant izgalmas egy-egy hitvita egymással felelős részeinek egymásra olvasása is: innen meg lehet tudni, hogyan gondolkodnak a szembenálló felek, miként van igaz a mindenkinek a saját gondolatrendszerén belül, hogyan feszülnek egymásnak ezek a zárt gondolati rendszerek, és mi az egymás közötti szót értés akadályai.

– Sokféle vezetői pozíciót töltött be. Mit tartott szem előtt ahhoz, hogy jó vezető legyen?

– Soha nem akartam vezető lenni, az élet hozta magával, és felelőtlenség lett volna elhárítani ezeket a felkéréseket. A vezetői funkciót szolgálatnak látom. Mindig azt kerestem, hogyan tudnám segíteni az életet a rendelkezésemre álló eszközökkel, kompetenciákkal.

– Amikor tudományos területen vezetőnek választották, tudták, hogy szociális testvér?

– Aki akarta, tudhatta, tudhatja. Van, amikor ez felelősséget, bizalmi tőkét jelent, máskor előítéleteket is szülhet, de ez utóbbit ritkábban tapasztaltam.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitáscsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szűz szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családkhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: december 6. (6 órakor). A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor élőben közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából a Szent István Rádió.

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): december 18-án 18 órától 21-én 13 óráig *Isten-szeretőknek* címmel tart karácsonyi lelkigyakorlatot Kovács Cs. Albert atya. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmainak terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2023. december 6. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

EMLÉKMISE

Boldog Charles de Foucauld (Károly testvér) halálának 106. évfordulójára emlékezünk a 2022. december 1-jén, pénteken 18 órakor kezdődő szentmisén. Előtte, 17 órától csendes szentségimádás lesz. Helyszín: Egyetemi (Kisboldogasszony-) templom (Budapest V., Egyetem tér/Papnövelde u.). Szeretettel hívunk és várunk! Jézus Kistestvérei és a Názáret Község tagjai. www.jezuskistestveirei.hu, www.nazaret.hu

ELŐADÁS

A Szó szímfóniája sorozat következő alkalmán *Mi is történt Greccióban 1223 karácsonyán, pontosan 800 éve?* címmel lesz

Az *Ujember* könyvesbolt
ünnepi nyitvatartása

November 25-én, szombaton:

9-től 17 óráig

December 2-án, szombaton:

9-től 17 óráig

December 9-én, szombaton:

9-től 17 óráig

December 16-án, szombaton:

9-től 17 óráig

Az utolsó nyitvatartási nap

decemberben: 2023. 12. 23.

szombat, 9-től 16 óráig.

2023. 12. 24-től könyves-

boltunk zárva tart.

Nyitás: 2024. január 8. hétfő.

Webboltunkon történő vásárláskor a december 15-ig leadott megrendelések esetén csomagját még karácsony előtt kiszállítjuk. A december 22. után leadott megrendelések 2024. január 8. után kerülnek feldolgozásra.

előadás a Pasaréti Községi Házban (Budapest, II. Pasaréti út 102.), december 4-én, hétfőn 19 órától. Előadó: Varga Kapisztrán OFM. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrálni lehet: <https://pasaretikozosseghaz.hu/>

A Szent Margit-templom felszentelésének 90. évfordulója alkalmából előadás-sorozatot tartanak a Szent Margit-templomban (Budapest XIII., Szent Margit tér 1.). Időpont: december 7. A felnőtteknek szóló lelkiestek központi témája: Parancsok szeretetből – A tízparancsolatról a 21. században. 18 órakor szentmise két szín alatti áldozással, 19.30-tól szentségimádás orgonaimprovizációkkal. A szentmisét és a tanítást Monostori László esperes, plébániai kormányzó tartja. Bővebb információ: <https://margitos.hu/>

KONFERENCIA

A Gödöllői Premontrei Apátság *A premontreiek 100 éve Gödöllőn* címmel tudományos jubileumi konferenciát tart a Gödöllői Királyi Kastélyban (Gödöllő, Grassalkovich-kastély 5852) november 28–29-én. A rendezvényeken a részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. További információk: <https://premontrei.hu> Kapcsolat: Gödöllői Premontrei Apátság, apatsag@premontrei.hu T.: +36/20-298-9528

SZABADEGYETEM

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) *A viharon túl: A béke erejének felfedezése* címmel előadás-sorozatot indítottak. Az egyes alkalmak csütörtökönként 19 órakor kezdődnek, és körülbelül 20.15 óráig tartanak. A következő alkalom időpontja: december 14. Téma: Közösségépítés a közösségek krízisének korában. Előadók: Révay Edit, Nobilis Mórió. Szeretettel várják az érdeklődőket a beszélgetős előadások alkalmaira.

SAKMAI NAP

Papulunk... Papulunk? címmel szakmai napot szervez a prédikációról az Országos Lelkipásztori Intézet (Budapest VI., Városligeti fasor 42.) november 27-én, hétfőn 10 és 16 óra között. Előadók: Bátor Anna rádiós és televíziós műsorvezető-szerkesztő, kommunikációs tréner, Dr. Török Csaba egyetemi tanár, teológus és Dr. Nyúl Viktor, a Lectio Divina munkacsoport vezetője. Jelentkezési határidő: november 22. Bővebb információ: www.oli.hu

KÖNYV

ÚJRA KAPHATÓ A ZARÁNDOKKZSEBKÖNYV. A jezsuita rendalapító ünnepe alkalmából jelent meg a *100 lépés Loyolai Szent Ignáccal* alcímű kötet harmadik, immár női zsebekkel is kompatibilis méretű kiadása. A Jezsuita Kiadó szándéka az volt, hogy a kiadvány a formájával is segítse áthidalni az ötszáz év távolságot, utat nyisson egy mai szemmel is meglepően modern gondolkodású spirituális mester világába, és meditációs ima, lelkigyakorlat vagy éppen zárandoklat során is használható legyen.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

AZ *Ujember* KÖNYVESBOLT
20%-OS AKCIÓJA

Eucharisztia - Ajándék, jelenlét, titok

2390 helyett 1912 forint

Szent II. János Pál pápa: Önéletrajz

3590 helyett 2872 forint

Freskók nyomában

4490 helyett 3592 forint

Örömtől fényesül

1990 helyett 1592 forint

A Te arcodat keresem, Uram

3590 helyett 2872 forint

Egy eucharisztikus élet

1990 helyett 1592 forint

Egy zárandoklat élményei

3990 helyett 3192 forint

Magyar régészeti misszió a Szentföldön

3990 helyett 3192 forint

Kelemen és a sebváltó

3990 helyett 3192 forint

A remény prófétája

2390 helyett 1912 forint

Változzon a világ!

2990 helyett 2392 forint

A remény tanúi és magvetői legyünk

2300 helyett 1840 forint

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Lélektani esték

Tapolyai Emőke
klinikai- és pasztorálpszichológussal

2023. december 7. 17.00 Remény

Ajándékozzon Lélektani esték bérletet szeretteinek!

Mindszenty József Látogatóközpont
Zalaegerszeg
www.mindszentyneum.hu

A hirdetések tartalmáért és annak valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN
2024. február 9-12. | 4 nap | 324.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT PORTUGÁLIAI KÖRUTAZÁSSAL
2024. március 13-18. | 6 nap | 389.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
2024. március 13-17. | 5 nap | 129.900 Ft/fő

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
2024. április 3-7. | 5 nap | 134.900 Ft/fő

PIETRELCINAI SZENT PIO ATYA NYOMÁBAN
2024. április 22-28. | 7 nap | 314.900 Ft/fő

NEMZETI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
2024. április 22-28. | 7 nap | 339.900 Ft/fő

DÉL-ERDÉLYI ZARÁNDOKKÖRÚT ÉS A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚ
2024. május 15-20. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT
2024. július 7-14. | 8 nap | 649.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2023. NOVEMBER 20.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László

Szerkesztőség: Ágonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4680 Ft, fél évre: 9360 Ft, egy évre: 18 720 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Ez az Egyház!

Erdő Péter bíboros, prímás reggelit osztott hajléktalan embereknek

(Folytatás az 1. oldalról)

Tíz csoportokban érkeztek a vendégek; először regisztrálni kellett névvel, TAJ-számmal, ezt követően lehetett sorba állni az ételért. Ez alkalommal a szendvicset a bíboros kezéből kapták egy-egy mosoly és jókívánság kíséretében. Néhányan felismerték, atyának szólították, de a legtöbben csak a néhány fotós jelenléte miatt sejtették, hogy rendkívüli nap van. Talán éppen ez volt benne a szép: valójában nem volt rendkívüli. Az esztergom-budapesti érsek szolgálta ki a szegényeket, akik az Egyház kincsei – ahogyan Kunszabóné Pataki Anna idézte Szent Lőrincről. És ahogy az egyik vendég elmondta: olyan volt, mint máskor, ugyanolyan kedvesen szolgáltak fel. Talán ennél nagyobb dicséret nincs is egy ilyen helyen, ahol a dolgozók és az önkéntesek minden nap szívvel-lélekkel, odaadó szeretettel végzik a feladatukat. Az Egyház szolgálja a szegényeket, a főpásztor éppen olyan kedvességgel, ahogyan a karitatív szolgálatot végző munkatársak és önkéntesek, példát mutatva ezzel minden keresztény hívőnek.

„Nagy örömet jelent számomra, hogy itt lehetek – osztotta meg Erdő Péter bíboros az érzéseit szerkesztőségünkkel. – Amikor magánkezdeménye-

zésből születik meg egy fontos szociális tevékenység, akkor is az Egyház él és dolgozik, hiszen a hit alapján segítenek az emberek. Hosszú évek óta figyelemmel kísérem ennek a közösségnek a munkáját: amikor szükséges volt, próbáltam magánemberként is segíteni. Nem mindig ételosztással, de ha most így adódott, ezt is szívesen teszem. Örömmel fogadtam a meghívást, ismertem már a tevékenységet, és fontosnak tartom. A hívők öntevékeny szeretete nyilvánul meg benne, és ez az Egyház. Az Egyház nemcsak a hierarchikus struktúrát jelenti, hanem a hit alapján működő őszinte tevékenységet is. Megvan hozzá a szakértelem is, a rászorulóknak nemcsak ételt és melegedőhelyet kapnak, hanem ha szükséges, orvosi, pszichológusi, mentálhigiénés, jogászai és más segítséget is. Ezen a helyen van

imádság, havonta egyszer pedig szentségimádás is, sokan részt vesznek, és ez nagyon szép, fogékonyak a hitre.”

Kunszabó Zoltánt, az Új Jeruzsálem Katolikus Közösség vezetőjét kérdeztük, honnan jött ez a merész ötlet, hogy ételosztásra hívják meg a bíborost. Nem érezte különös merészségnek, hiszen a főegyházmege főpásztoraként ő hagyta jóvá 2008-ban ideiglenesen, 2011-ben pedig hosszú távra a közösségüket, és ez tette lehetővé, hogy intézményt működtessenek. Felesége, Kunszabóné Pataki Anna álma volt, hogy legyen egy hely, ahol naponta segíthetik a közösségükhöz az evangelizációs alkalmakon csatlakozott hajléktalanokat a gyakorlati dolgokban és lelkiileg is, hogy belülről, méltóságukban, önbecsülésükben újjáépülhessenek Isten szeretetével találkozással.

Erdő Péter bíboros mindig élénken érdeklődik a Csak Egyet Szolgálatról, támogatja őket, ő volt az, aki áprilisban őket ajánlotta, hogy tanúságot tegyenek Ferenc pápa előtt. „Mindig is éreztük, hogy ez fontos neki, látszik most is, milyen szívből jövő mosollyal, közvetlenséggel fordul az emberek felé. Sokszor látom őt áldoztatni, és mindig megragad az a bensőséges szeretet, ahogy Krisztus testét adja. Most is kiemelte az elmékedésében, hogy Jézust fogjuk szolgálni. Ami itt történik, az valami szent dolog.”

A reggeliztető csoport aznap vezetője Kati, aki elmondja, nagyon szereti ezt a munkát, mindennap örömteli számára, már személyesen ismeri az érkezőket. Mindenki kap egy szelet kenyeret és egy pohárka savanyúságot, teát, kávét. Mellette Alessandro atya keni a kenyereket, teszi bele a parizert. 19 éve Budapesten él missziós papként, a Borromeo Szent Károly testvériséghez tartozik, a Bakáts téri plébánián szolgál és egyetemi lelkész a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen. Hetente egyszer jön segíteni, olykor vele tart néhány fiatal is.

A vendégek nagy része hajléktalanszállón töltötte az éjszakát, a zárás után érkeztek ide reggelizni, melegedni. Ott-honosan mozogtak, vártak a sorukra, közben lehetőségük

nyílt ruhákat válogatni, akinek tanácsra volt szüksége, a szolgálat munkatársaival a hátsó részen beszélhetett. Az asztaloknál kisebb társaságokban ettek, beszélgettek, játszottak, sakkoztak, aki pedig éhes maradt, a vége felé sorba állhatott repetáért, újabb adag kávéért.

Beszélgetésbe elegyedtünk Árpival, aki három éve van az utcán, művelt ember, Dosztojevszkijt idéz, jól sakkozik és remek társalgó, de nem sok reménnyel tekint a jövőbe, belefáradt az utcai életbe. László a város széléről jár be minden reggel, az eső miatt ma csuromvizet cipőben érkezett, amitől egy kicsit szomorú, de ezzel együtt

Az esemény végeztével Kunszabóné Pataki Annát, a szolgálat vezetőjét kérdeztük, hogyan élték meg ezt a különleges alkalmat. „Boldogok voltunk, hogy nem hagyományos módon kapcsolódott be a bíboros. Szoktunk hívni atyákat misézni és gyóntatni, de most azt kértük tőle, hogy ő ossza a kenyeret – mondta el. – Úgy érezzük, lényegi volt az ittléte, a magyar egyház vezető papja osztotta a kenyeret a vendégeinknek, akik az Egyház kincsei. Mielőtt elbúcsúzott, azt mondta: »Ez az Egyház, mi vagyunk az Egyház.« Ez nagy dolog, mert a szegények tényleg hozzátartoznak a krisztusi testhez.

viccelődik, megnevettet minket. Otthon érzi magát ezen a helyen, ahogyan – úgy tűnik – a legtöbb vendég, akik ismerősökre talál-
nak, beszélgetnek, testben és lélekben is felengednek egy kicsit az éjszakai hideg után.

A hajléktalanlét alapérzése, hogy »nem vagyok fontos, nem kellem senkinek« – és ők most itt kiemelt helyet kaptak, fontosak voltak.”

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

A szeretet elkötelezettjei Átadták a Máltai Szeretetszolgálat Ambrózia-díját

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat huszonegy munkatársa és önkéntese kapta meg a karitatív szervezet által alapított Ambrózia-díjat november 10-én Budapesten, az MMSZ központjában.

A Máltai Szeretetszolgálat a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, egészségügyi, valamint karitatív területen a szervezeten belül végzett, kiemelkedő munka elismerésére alapította 2018-ban a Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Rend – öt éve elhunyt – volt tartományfőnökről elnevezett Ambrózia-díjat. A kitüntetést minden évben a szociális munka napjához kapcsolódóan adják át munkájuk elismeréseként és önzetlen szolgálatukért köszönetképpen olyan munkatársaknak és önkénteseknek, akik áldozatkész tevékenységükkel az egész máltai közösség számára példaképek lehetnek.

„Munkájukat nem megjátszva, hanem tiszta szívvel végzik. Segítenek az ügyintézésben. Kabátot, cipőt és pólót is kerítettek nekem. Nemcsak felhozzák a vacsorát, hanem megkérdezik azt is, hová tegyük. Úgy viselkednek velünk, mint a saját családtagjaikkal” – így jellemezték az MMSZ szociális munkásait azok a hajléktalan, fogyatékos-sággal élő vagy épp rászoruló idős emberek, akik a szociális munka napja alkalmából forgatott kisfilmben szerepeltek. A videót az Ambrózia-díj

átadóünnepségének kezdetén vetítették le.

Köszöntőjében Győri-Dani Lajos, a Máltai Szeretetszolgálat ügyvezető alelnöke arról beszélt, hogy „a szociális munkát végzők küldetése a mindenkorai kárvallottak mellett állni. Segítőnek lenni annyit jelent: föltenni az életünket arra, hogy a veszteséket szolgáljuk” – mondta. A kitüntetéseket a segélyszervezet alapító elnöke, Kozma Imre írgalmasrendi szerzetes és Győri-Dani Lajos ügyvezető alelnök adta át.

Az ünnepség alkalmával mondott beszédét Kozma Imre atya azzal kezdte, nem azért tesszünk valamit másokért, mert elismerést várunk érte, hanem azért, mert adósai vagyunk egymásnak és Istennek. Az Ambrózia-díjról szólva felhívta a figyelmet, hogy a görög ambrosios szó jelentése: halhatatlan, így tehát amit a szeretet elkötelezettjei tesznek, halhatatlan. Kozma Imre atya kitért arra, hogy Ambrózia nővér áldozatos szolgálatának köszönhető többek között az, hogy a jelenleg az MMSZ-hez tartozó, Batthyány téri épületben, amely évszázadok óta karitatív célokat szolgál, ma a Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Rend örökségét folytatva a Máltai Szeretetszolgálat gondoskodhat a társadalom lelegelesettebb, kivetett tagjairól.

A díjak átadását követően Herczku Ágnes és Nikola Parov adtak rövid koncertet

ajándékként a díjazottaknak és az MMSZ közösségének.

*

2023-ban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Ambrózia-díját szakmai munkakörben dolgozó munkatársaként átvethette: Bánkutiné Tószegi Mónika, a csökölyi (Somogy megye) Jelenlét Pont vezetője; Bendi-Varga Erika, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nyugat-dunántúli régióközpontjának regionális intézményi szakreferense; Gombárné Frank Erika Anna, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat miskolci idősotthona vezető ápolója; Horváthné Ács Aletta, a zalakomári Jelenlét Pont vezetője; Kurucz Szilárdné, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Befogadás Háza Budapesti Hajléktalanok Átmeneti Szállása és 24 Óras Egységügyi Centrum főnővére, vezető ápolója; Minczér Krisztina, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat esztergomi Gondviselés Háza

Zöld Fenyő Időskorúak Otthona ápolója; Tóth Zoltán Tamás, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat veszprémi Befogadás Háza szociális asszisztense.

A kitüntetést nem szakmai munkakörben dolgozó munkatársaként vehette át: Bedecs Béláné, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nyugat-dunántúli régióközpontjának gazdasági ügyintézője; Kun Jánosné, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat pátyi Befogadás Háza Időskorúak Otthona nyugdíjas segítője; Ördögh János, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szegedi Gondviselés Háza Hajléktalanellátó Központjának karbantartója.

Az Ambrózia-díjat kapta önkéntesként: Fekete Szabolcs atya, a keceli önkéntescsoport lelki vezetője; Fülöp Bertalané, az abasári önkéntescsoport vezetője; Horváth István, a komáromi önkéntescsoport vezetője; Vukov István, a tököli önkéntescsoport önkéntese;

Tamás Józsefné, a soproni önkéntescsoport önkéntese (távollétében nevében a kitüntetést Szalay Ferenc régióvezető vette át).

Az Ambrózia-díjat intézményvezető munkakörben dolgozó munkatársaként vehette át Kátayné Gáti Melinda, a pátyi Máltai Családok Háza Integrált Intézmény intézményvezető-helyettese, ezen belül a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője; Kovács Hajnalka, a devcséri Biztos Kezdet Gyerekház vezetője; Magyar Gabriella, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tarpai (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Gondviselés Háza Kikelet Otthonának intézményvezetője; Németh Julianna, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szekszárdi Gondviselés Háza Ezüstszenyő Időskorúak Otthona intézményvezetője; Oláhné Várad Emese, az ózdi „Csakazértis” Tanoda vezetője.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Ambrózia-díját posztumusz kapta: Kőszegi László, az MMSZ pécsi Szolgáló Szeretet Háza Hajléktalanok Nappali Melegedőjének segítő munkatársa. A díjat gyermeke, Jázmin vette át.

Az Ambrózia-díj névadója

Ambrózia nővér, polgári nevén Balázs Irma 1926. július 26-án, Zala megyében szüle-

tett. Tizenöt éves volt, amikor egy újsághirdetésre jelentkezve Budapestre utazott, és a Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Rend Batthyány téri központjába felvételét kérte. Tizenhét évesen öltött szerzetesi ruhát, huszonkét évesen pedig már örökfogadalmat tett. Szerzetesi nevének a Fájdalmas Szűzanyáról nevezett Mária Ambrózia nevet választotta. 1950-ben a szerzetesrendeket az állam feloszlatta. Ambrózia nővér ápolónőként dolgozott, az újbudai rendelőintézetben munkája elismeréseként főnővérré léptették elő, s 46 év után onnan ment nyugdíjba. Szerzetesi elhivatottságát a szocialista rendszerben is büszkén vállalta, az üldözött apácákat felkarolta. A rendszerváltozás után a Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Rend visszakapta a Batthyány téri épületét, amelyben idősotthon működött. Az idős, beteg nővérek közül álló rend magyarországi tartományfőnöke Ambrózia nővér lett, aki Kozma Imre atya és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közreműködését kérte az intézmény által betöltött feladat ellátásához.

Ambrózia nővért kilencvenedik születésnapján írásban köszöntötte Erdő Péter bíboros, Orbán Viktor miniszterelnök, Ferenc pápa pedig apostoli áldását tanúsító oklevelet küldött neki. A nővér 2017. december 26-án, a Máltai Szeretetszolgálat Batthyány téri épületében hunyt el.

Forrás és fotó:
Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A szentség, a szépség és a szeretet útját járva

Bemutattuk legújabb kiadványunkat

Zsúfolásig megtelt a budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz Plébánia hittanterme november 16-án, csütörtökön este: nagy érdeklődés mellett mutatták be Kuzmányi István, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője *Fatima* című zárandokútikönyvét. Az eseményen megjelent Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára is. A vendégeket az est moderátora, Baranyai Béla, a kiadvány gondozója, az Új Ember lapszerkesztője köszöntötte.

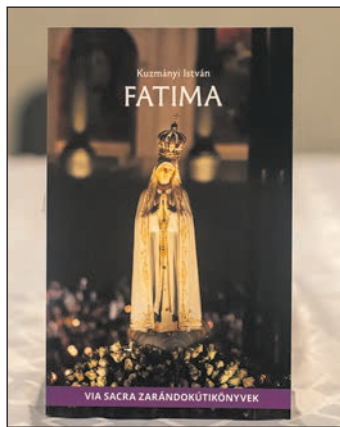
A kötet a Magyar Kurír Új Ember kiadványok sorozatában jelent meg a Via Sacra Zárandok Utazási Irodával együttműködésben. Budai András, az utazási iroda képviselője felidézte: tavaly december elején ugyanitt mutatták be a zárandokútikönyv-sorozat első, Lourdes-ról szóló darabját, amelynek szerzője Koncz Attila volt. Örömmel, hogy a sorozatnak van folytatása, és a jelek szerint jövője is. Már elkészült a harmadik kötet kézírata is, az újabb könyv jövő tavaszra várható.

A *Fatima* című kötetet Kovács Zoltán mariológus, a Szent István-bazilika helyettes plébánosa mutatta volna be, de betegsége miatt nem lehetett jelen az esten. Előadásának előre megírt szövegét Ujváry-Radics Gabriella, a szerkesztőség titkárságvezetője olvasta fel.

Kovács Zoltán úgy fogalmazott írásában, hogy a hitünk tartalmát megvilágító fatimai üzenetek lényegében nem mondanak újat: a kinyilatkoztatás általunk elhanyagolt pontjaira hívják fel a figyelmünket, gyakran ismételve a bűnbánat, az engesztelés, az imádság – különösen a rózsafüzér – fontosságát. Elmondhatjuk ezt Kuzmányi István állandó diakónus, főszerkesztő újonnan napvilágot látott szép kötetéről is, amely az ismereteket hozzáértően rendszerezve, kedvcsináló módon igyekszik elkísérni a zárandokolni vágyókat a világ egyik legjelentősebb Mária-kegyhelyére, Fatimába. A könyv megismerteti az olvasóval a jelenések hátterét is.

A mariológus rávilágított: a társadalom peremén, elfeledettségben élő egyszerű látnokgyermeknek élete, hite méltán hasonlít a Szűzanyára, akinek kicsinységére s az abban megélt alázatára szívesen tekint le az Úr, és felemeli őt. Az ilyen egyszerű emberek nemegyszer jobban teret engednek az életükben Istennek, mint azok, akiknek a szívük mással, netán önmagukkal van eltelve. Ezek a gyermekek nem akartak „celebek” lenni, miként a názáreti Szűz sem. Isten megpróbálja, majd fel emeli őket, és nem egyszerű küldetést kapnak: beszélniük kell a természetfölöttivel való találkozás megtapasztalásáról, szembekerülve ezáltal a józan ész világával is. Tudjuk, Mária sem volt könnyű helyzetben Józseffel való kapcsolatában, amikor tisztázni kellett, honét van szíve alatt a gyermek.

A szerző a kötetében arra is kitér, hogy a három gyermek fontos szereplőjévé válik a 20. század Egyházának. A hosszú életű Lúcia dos Santos nővér másképpen lesz Isten közlekedésének élő tanújává, mint a már szentté avatott két másik gyermek, a spanyolnátha következtében nagyon korán elhunyt Marto Ferenc és Jácinta.

Az ő sorsuk alakulása szintén nem mellékes Fatima titkának megértéséhez: a mennyország dicsősége a kereszthordozás által válik nyilvánvalóvá számunkra.

A mariológus kifejtette: sejtelmes, az egyszerű, imádságos szív számára mégis a hitben megragadható utat jelent a „fatimai titok”, amely három részre osztható, ám együvé tartozik. Ide sorolható a pokol látomása és a Szűzanya felszólítása a megtérésre; Mária Szíve mint földi zárandokutunk egyik legszebb ajándéka és a nemzetek, történelmi helyzetek, személyek oltalmába ajánlásának fontossága; valamint a titok harmadik része, amely csak komoly egyházi megfontolás után, 2000-ben lát napvilágot. Kovács Zoltán külön kiemelte, hogy e nehéz témában való tisztánlátás kedvéért a kötet közli Joseph Ratzinger bíboros, a későbbi XVI. Benedek pápa akkori tanulmányát is, amelyben a tőle megszokott módon, teológiai kifogástalan fogalmakkal, mégis közelebbi egyszerűséggel járja körül a Fatimához kötődő jelenségeket.

Kovács Zoltán arról is szól: Kuzmányi István nem feledkezett meg kötetében Kondor Lajos SVD atyáról (1928–2009) sem, aki külföldre kényszerülve végül is „Fatima apostola” lett. Nemcsak a helyszínen, hanem kapcsolatai révén is rengeteget tett a fatimai Szűzanya-kultusz világszintű terjedéséért.

A mariológus megállapította: a kötet nem egyszerű úti atlasz, hanem egy olyan kompetens mű, amellyel a hívó katolikus ember – vagy akár csak a távolabbi érdeklődő – bátran útnak indulhat Fatimába és környékére. Tájképeződését megkönnyítik a könyvben elhelyezett minőségi képek (döntő többségükben a szerkesztőség fotóriporterének, Merényi Zitának a képei – a szerk.), melyek révén otthon érezhetjük magunkat Fatimában, akár jártunk ott korábban, akár nem.

A könyvismertetés után Horváth Zoltán, a terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templom esperes-plébánosa a zárandoklás kultúrájáról, lelki dimenziójáról tartott előadást. Emlékeztetett arra, hogy Portugália angyala 1916-ban

Horváth Zoltán budapest-terézvárosi plébános a zárandoklás kultúrájáról beszélt a könyvbemutatón

A Fatima című könyv szerzője, Kuzmányi István dedikál

megjelent a három fatimai látnokgyermeknek, megáldozta, majd arra biztatta őket, hogy amint Jézus, úgy ők is hozzanak áldozatot a bűnösök megtéréséért. A plébános kifejtette: az az ajándék, amit egy zárandokhelyen kapunk, igazából a szívünkben van, és ezt az ajándékot az adja nekünk, akivel a szent helyen találkozni szeretnénk. Olyan ajándék ez, amelyet három, sz betűvel kezdődő szó jellemez: a szentség, a szépség és a szeretet.

Az emberben mélyen benne él a szentség utáni vágy. Isten arra teremtett és hívott meg bennünket, hogy szentek legyünk, és találkozzunk a szenttel, majd földi életünk befejezése után örök jutalomként reményeink szerint a legszentebbel, magával az Úristennel. Jézus úgy fogalmaz: „szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt”. Mi azonban szeretnénk elképzelni ezt, már előre részesedni ebből. Ám ha őszinték vagyunk, a szent megtapasztalása abban az életstílusban, amiben élünk, elég nehéz. Mostani világunkban talán azért is éljük reneszánszát a zárandoklatoknak, mert ezeken az utakon megteremtődnek azok a körülmények és az a csend, amelyben felkészíthetjük szívünket a legnagyobb szenttel, a teremtető Istennel való találkozásra. A plébános ennek kapcsán arról is beszélt, hogy évekként ezelőtt Taizébe zárandokolt gimnazistákkal. A világ minden tájáról érkezett négy-ötezer fiatal fél órán át együtt, csendben imádkozott ott az esti imádságokon és szentségimádásokon. Megéreztek a szent jelenlétét. Életre szóló élmény volt ez számára – mondta az esperes-plébános. Hozzátette: a szenttel való találkozás, amelynek vágya belénk van oltva, minden zárandoklat elsődleges célja.

A zárandokhelyen kapott ajándékunkat jellemző szavak közül a második: a szépség. Azért megyünk el egy szent helyre, hogy ott találkozzunk

a széppel. A szépség Isten tulajdonsága. Ő úgy teremtett minket, hogy vágyakozzunk a szépre, ami széppé teszi az ember szívét. Az esperes-plébános felidézte: egyszer Medugorjéba zárandokolt egy csoporttal. A köves úton előtte mezítláb haladó édesapa a nyakában cipelve vitte fel kilenc-tíz év körüli kisfiát a Krizsevácra, azaz a Kereszt-hegyre. Fölerve az apa leült a kereszt előtti lépcsőre, és leemelte a nyakából a gyermekét. Zoltán atya ekkor döbbenet láttá, hogy a fiú arca torz, és a végtagjai nem mozognak. Fent a hegy tetején nem a keresztet, hanem az apát és fogyatékossgal élő fiát szemlélte, s minél to-

vább nézte, annál szebbnek látta őket. Az áldozat, amit az édesapa hozott a gyermekeért, mindkettejüket megszépítette. Nem kívülről. Belülről.

A zárandoklatok ajándékához kapcsolódó harmadik szó: a szeretet. Ebből olykor túl kevés adatunk. Úgy vagyunk ezzel is, mint a szentséggel: nem biztos, hogy jut rá időnk, energiánk, pedig mindannyian szeretetre vágyunk, arra, hogy betöltsse az életünket. Ezt a hétköznapiainkban megtapasztalt szeretethiányt gyógyítja bennünk Isten egy zárandoklat alkalmával az ő szeretetével.

Horváth Zoltán plébános előadása után beszélgetés következett a kötet szerzőjével. A könyv megszületésének körülményeiről, inスピációiról szólva a Magyar Kurír hírportál igazgató-főszerkesztője elmondta: állandó diakónusként szolgál az angyal földi Szent Mihály-templomban, és van ott egy fatimai Szűzanya-szobor, amit sok évvel ezelőtt Kondor Lajos atyától kapott a plébánia.

Kuzmányi István megvalotta, régóta égett benne a vágy, hogy eljusson a kegyhelyre, s

akkor egy nap felkérés érkezett Erdő Péter bíboros, prímástól, aki azzal kereste meg: milyen jó volna felajánlani a Szűzanyának a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust, s ehhez megszervezni egy fatimai zárandoklatot. Palánki Ferenc debreceni-nyíregyházi megyéspüspök vállalta magára a felajánlást, majd később a hálaadó zárandoklat lelki vezetését (ő és kötet szerzője is a néhai Vigyázó Miklós plébános, kanonok lelki gyermekei – a szerk.). Fatimába érve aztán Kuzmányi István egy este beült a Jelenések kápolnájába, ahol szinte egyedül lehetett a Szűzanyával, a következő este pedig részt vett a gyertyás körmeneten. Mindez nagyon megérintette a lelkét. Ekkor fogalmazódott meg benne a gondolat, hogy könyvet ír Fatimáról. A végső inspirációt pedig az idei, angyal földi plébániai zárandoklat jelentette számára. Az átélt élmények és Merényi Zita gyönyörű fényképei végleg megerősítették abban, hogy megszülethet egy valóban szép kötet.

A könyvbemutató végén Baranyai Béla vezető szerkesztő köszönetet mondott a közreműködésért mindazoknak, akiknek magas színvonalú, áldozatos munkájával megszülethetett a *Fatima* című kötet: Merényi Zita fotósnak, Koditek Bernadett olvasószervezőnek, Kállay Sarolta korrektornak, Fábán Attila tervezőgrafikusnak, tördelőnek.

Fatima című kiadványunk megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban, illetve megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9–18 óráig).

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

- **A Szombathelyi Egyházmegye Családpasztorációs Bizottsága** egyházmegyei családi lelkinapot szervez december 2-án Szentgotthárdon, a Szent Gotthárd Általános Iskolában. A program mottója: „Uram, taníts minket imádkozni!” (Lk 11,1)

- **Minden év végén** több ezer, különböző országokból és felekezetekből érkező fiatal gyűlik össze öt napra egy európai nagyvárosban, hogy együtt imádkozzanak, és osztozzanak a helyi emberek és egyházi közösségek életében. Madrid, Wrocław, Torino és Rostock után 2023. december 28-a és 2024. január 1-je között ezúttal Szlovénia fővárosában, Ljubljanában kerül sor a taizéi közösség által szervezett negyvenhatodik európai találkozóra.

EGYHÁZMEGYEI
CSALÁDI
LELKINAP
SENTGOTTHÁRD

- **Hálaadó szentmisével** ünnepelte létrejöttének harmincadik évfordulóját az albertirsai Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Általános Iskola november 13-án. A szentmisét Csáki Tibor, a Váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának lelkivezetője mutatta be, majd Farkas Zoltán igazgató mondott köszöntőt. A jelenlévők megnézhatték az iskola fotótörténeti kiállítását és az ünnepi műsort.